

AÇIK HAVA TIYATROSUNDA

III. Halk Oyunları Bayramı

27 Haziran — 5 Temmuz 1959
İSTANBUL

Yepyeni Bir Programla

Hazırlayan:

TÜRK HALK OYUNLARINI YAŞATMA VE YAYMA TESİSİ

★

TÜRK HALK OYUNLARINI YAŞATMA VE YAYMA TESİSİ,
YAPI VE KREDİ BANKASI'nın bir kültür hizmetidir.

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

Temmuz 1959

İÇİNDEKİLER:

YURT DIŞINDA TÜRK DAVULU	Mahmut B. GAZİMİHAL
TÜRKLERDE AND — YEMİN	Cehit ÖZTELLİ
ÇOCUK TEKERLEMELERİ ÜZERİNE BİR KİTAP	Muzaffer UYGUNER
KONYA MİLLİ GİYİMLERİ (I - ERKEKLER)	Mehmet ÖNDER
ON YIL BİTERKEN	İhsan HİNÇER
GÖLE'DE KIRVELİK	Gündüz ARTAN
ESKİ KARAGÖZ OYUNLARI	Ragıp AKYAVAS

BIZE GELEN KİTAPLAR

CİLT: I — V. * SAYI: 1-120 * SAYFA: 1-1956 KONULARA GÖRE İNDEKS
SAYI: 97 — 120 * SAYFA: 1537 — 1956 YAZAR ADLARINA GÖRE İNDEKS

Sayı: 120

Kuruş: 50

İSTANBUL'DA AYDA BİR DEFA ÇIKAR HALK KÜLTÜRÜ DERGİSİ

AÇIK HAVA TIYATROSUNDA

III. Halk Oyunları Bayramı

27 Haziran — 5 Temmuz 1959
İSTANBUL

Yepyeni Bir Programla

Hazırlayan:

TÜRK HALK OYUNLARINI YAŞATMA
VE YAYMA TESİSİ

★

TÜRK HALK OYUNLARINI YAŞATMA VE YAYMA TESİSİ,
YAPI VE KREDİ BANKASI'nın bir kültür hizmetidir.

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

Temmuz 1959

İÇİNDEKİLER :

YURT DIŞINDA TÜRK DAVULU	Mahmut B. GAZİMİHÂL
TÜRKLERDE AND — YEMİN	Cahit ÜZTELLİ
ÇOCUK TEKERLEMELERİ ÜZERİNE BİR KİTAP	Muzaffer UYGUNER
KONYA MİLLÎ GİYİMLERİ (I - ERKEKLER)	Mehmet ÜNDER
ON YIL BİTERKEN	İhsan HİNÇER
GÖLE'DE KIRVELİK	Gündüz ARTAN
ESKİ KARAGÖZ OYUNLARI	Ragıp AKYAVAS

BİZE GELEN KİTAPLAR

CİLT: I — V. * SAYI: 1-120 * SAYFA: 1-1956 KONULARA GÖRE İNDEKS
SAYI: 97 — 120 * SAYFA: 1537 — 1956 YAZAR ADLARINA GÖRE İNDEKS

Sayı: 120

Kuruş: 50

İSTANBUL'DA AYDA BİR DEFA ÇIKAR HALK KÜLTÜRÜ DERGİSİ

1959 İKRAMIYE PLANIMIZ

50+2 MİLYON
APARTMAN DAİRESİ LIRA PARA İKRAMIYESİ

4 MİLYON
TÜRKİYE İŞ BANKASI
paranızın istikbalinizin emniyeti

ÖMÜR
BOYUNCA
AYLIK
GELİR

VAKIFLAR BANKASI

İkramiyeli
grup mevduatı

%25
mutlak isabet!

- Ömür boyunca aylık irat
- 30.000 liraya kadar iş sermayesi
- Yatırılan paranın **3 MISLI** para ikramiyesi
- 200.000 liralık para ikramiyesi
- Ayrıca umumi keşidelere iştirak hakkı

İKRAMIYELİ GRUP MEVDUATI

Bir istikbal temin eder.

TÜRK TİCARET BANKASI

1959

İKRAMIYE PLANI:

TAMAMI PARA
4 MİLYON LIRA!

Çekilişler :

- 27 Nisan
- 27 Haziran
- 27 Ağustos
- 27 Ekim
- 27 Aralık

T. C.

ZİRAAT
BANKASI

Vâdeli tasarruflarda
her 50 liraya, vâdesiz
tasarruflarda her 100
liraya bir kur'a
numarası

26 Eylül 1959

Devlet Nüshası

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

KURULUŞU : AĞUSTOS 1949

AYDA BİR DEFA İSTANBUL'DA ÇIKAR. HALKBİLGİSİ DERGİSİ

SAHİBİ : İHSAN HİNÇER

No. 120

TEMMUZ 1959

YIL: 10 — CİLT: 5

Yurt Dışında Türk Davulu

Yazan: Mahmut R. GAZİMİHAL

Çok gezmiş ve pek dikkate değer araştırmalarda bulunmuş olan alman bilgini sayın Felix Hoerburger altı yıl önce Ankara Konservatuvarında epey konuk kalarak türlü konularda konuşmamız mümkün olmuştu. Tunus ve Yugoslavyadaki gezileriyle ilgili müşahedelerinden epey faydalanmıştım. O da davul ve sıra oyunları konularını kolaylıkla inceleyebiliyordu. Buraya gelmekle, ileri bilgilerim aydınlığıyla ayıldığını sanıyorum. Bu bilim arkadaşı İstanbul'un millî oyun bayramlarından birini görerek dönseydi uyanışı, daha da mutlak olurdu! Ankara'da sadece millî bir bayramın halk şenliklerinde civardan gelmiş köylülerin halay ve davulzurnalarını gördü, yine de uyandı. Böyle sevelerin ana kaynağı Anadoludur dediğimizde aklı yatar göründü. Güven ve ispatla konuşmuştur: imparatorluk tarihi muhteşem ve baskındı. Sayın müdekkik yurduna dönünce ricamız üzerine «Davul'un Tunus'ta kullanılışı» başlıklı bir yazı gönderdi. Türk Yurdu'nun 238 sayılı kasım 1954 nüshasında çıkan bu yazıdan çevirenin adı silinmişti; yazarına iki satırlık bir teşekkür mektubu dahi gitmedi!

H. F. Hoerburger bizde ilk çıkan bu yazısında, daha başlarken, «Tunus'a ait Kerkennah adalarında yapılan bazı yer-

li danslarında Türkiyede davul denilen, Balkanlarda da İslav halkın tapan adını verdikleri muzık aletini kullandıklarını.» diyor. Tapan kelimesinin aslı buluşturamayacaktır. Halbuki o da Tavul'a bağlıdır! Bir XVI. yüzyıl Anadolu metninde «tabl-han» yazılıdır ki tabilhane demektir (1). Farça «hâne» ile birleşik kelimelerimizden meselâ hastahane, eczahane gibi adların bizde hastane, eczahane söylenişlerini edindiği ve hattâ yeni yazıda bu imlâlara bağlandıkları malumdur. Yani, «h» harfi da düşer. Hele Yugoslavyada meselâ kahvehâne «kavana» olup çıkmıştır şimdilerde. Bunlar gibi, tabl-han (= tabilhâne) de, tabzan kılığına girmiş ve nihayet «l» düşerek kelime ora halk dilinde tapan olup çıkmıştır! Bu bozuklukta, temel ve zem'in gibi mecazları olan türkçe tapan kelimesini esas görmek yanlış olur; «tap tap» diye vurmak anlamındaki tapanatmak onomatopesini düşünmek de yerisizdir. Tabilhane denilen resmî ocak imparatorlukta öylesine yaygın ve bevlikti ki, onun davul gibi baş unsuruna balkanlarda başka dilden ad takılmasına mantıkan imkân yoktu. Şu halde, tabl-han = tapan eşitliği mutlaktır bence.

Baş üzerinde davul ovnatma vecdinden söz açılan aynı yazıda şu fıkra sonlarda geçiyor: «Bu müziğin, Kerken-

Türklerde And - Yemin

Yazan: Cahit ÖZTELLİ

Folklorcularımız bu konu üzerinde hemen hiç durmamışlardır. Halbuki günlük yaşayış içinde yeminin önemli yeri vardır. Fakat, bugün eskisi gibi merasimle yapılmaya değerini kaybetmiştir. Biz, bu işe dikkati çekmek için, daha çok eski kaynaklardan örnekler vermek istiyoruz.

İsa'dan önce 40 yılında, Hün hükümdarı HA-HAN-ŞA, Çin elçileri ile anlaşma yaptığı sırada, bir dağ tepesinde bir at kesmişler ve kanına şarap karıştırarak dostluk anlaşması yapmışlardı.

Herodot, İskit'lerden bahsederken şöyle diyor: «Muahede akdecekleri zaman büyük bir çömleğe şarap boşaltırlar ve bıçak ile kendilerini yaralayarak kanlarını bu şaraba akıtırlar. Daha sonra bu kanlı şaraba silâhlarını yani kılıçlarını, oklarını batırırlar, bundan sonra

nah oyuncularını müstesna, umumiyetle zencilere geçmiş olmasına rağmen Türklerden çıkmış olduğu hususunda hiç bir şüphe yoktur.» diyor. Bu doğru görüşlerde yazar tek avrupalı müşahit seyahat değildir. Bunların Grekle ilgisi yoktur.

H. F. Hoerburger aynı yıl Almanya'da çıkardığı «davul ile dansediş» başlıklı risalesinde Yugoslavya müşahedelerini esas tutmakla beraber Türk unsurlarına ve bazı türk yayımlarına da yer veriyor. Bibliografyası zengindir. Dergimiz koleksiyonundan haberdardır. Risalenin bahislerini buraya alıyorum:

- 1) Makedonyada oyun ve oyun musıkisi;
- 2) Zurna;
- 3) Tapan; (Davulcuya Tapanıcı dediklerini yazıyor ki, «-cı» eki tapanın türk kökünü belirtmektedir).
- 4) Vurmalar hakkında;
- 5) Batı ve doğuda tapan;
- 6) Mukayeseyle;
- 7) Türkiyede davul;
- 8) Şamanlık münasebeti (?);
- 9) Kelime ve esas;
- 10) Balkan'dan en eski belge;
- 11) Türk kayıtları;

dua ederler, yahut böyle bir zamanda söylenmesi âdet olan sözler söylerler. En sonunda da bu kanlı şarabı içerler».

Eski Türklerde demir kutsal bir madenden olduğundan ve kılıç da en iyi silâh bilindiğinden, onun üzerine yemin etmek gelenektir. Divan-ü Lügat-it-Türk'te de kılıç üzerine yemin edildiği bildiriliyor. Dede Korkut'ta Bamsi Beyrek hikâyesinde, Bayburt Tekürünün kızını alacağına Beyrek, şöyle yemin ederek söz verir: «Kılıcuma doğranayım, okuma sancılanayım, yer gibi kertileyim, toprak gibi savrulayım.» Bugün de Doğu Karadeniz çevrelerinde «doğranayım sana» diye bir söz vardır.

Bugün kullanılan «ant» sözü hakkında Hüseyin Kâzım Kadri, büyük sözlüğünde şu açıklamayı yapıyor: «Çağatayca yemin, ant, ahit... Bu kelime Mo-

- 12) İslav freskleri;
- 13) Şark minyatürleri;
- 14) Bizans; (Kessin bir kayıt gösterilemiyor, her tahmin istifhamlı kalıyor).
- 15) Çingeneler;
- 16) Netice;
- 17) Bibliografya.

Benim bazı yazarımdan ve Kastamonulu Mahir Karayılan'dan bahis geçiyor.

Risalenin aynen tercüme ve neşri ancak tam bir fikir verdirebilir. Esaslı bir kalem denemesidir, fakat çok daha işlenmek ister.

Son zamanlarda, türk davulunun hüviyet, çeşit, hizmet ve tarihi hakkında bilgiler soran muhtelif mektupları batı bilginlerinden alıyoruz. Bu üst üste ilgileneşler esaslı araştırmaları gerektiriyor. Gençlerden yardım bekleriz.

Üstte adı geçen risalenin tam ad ve adresini veriyoruz: Felix Hoerburger, Der Tanz mit der Trommel (Quellen und Forschungen zur Musikalischen Folklore, Herausgegeben vom Institut für Musikforschung Regensburg, 2. Band, 1954.

(1) Abdülhakî Cölpınarlı, Vîlâyet - nâme (İstanbul 1958, s. 149).

golca'da kan kardeşi mânasına gelen Anda'dan Türkçeye geçmiştir. Mogolca'da amca, dayı yerinde de kullanılır. Mogollar «hoş geldiniz» yerinde «anda» derler ki «kardeşim ve sevgilimsin» demektir. Eski Türklerde ve Mogollarda câri olan bir âdete göre, başka kabileden bir adamla kardeş olmak için, her ikisi kollarından birer damar açar ve akan kanı bir çanağa aldıktan ve bunu süt veya kımızla karıştırdıktan sonra, şahitler huzurunda ve merasim-i mahsusla ile yarı yarıya içerlerdi. O zaman, bu iki adamdan her biri, diğerinin kabilesinde ötekinin bütün hukukuna malik olur ve «Toğkan» kardeşlerden farkı kalmazdı. Ant içmek tabirinin aslı da bu itiyattır.»

Bilindiği gibi kan kardeşliği, çocuklar arasında bugün de bazı çevrelerde süregelmektedir.

Fatih Sultan Mehmet, Galata ahali-sine verdiği ahit-nâmeye şöyle başlıyor: «Ben ulu padişah, ulu şehinşah Sultan Mehmet Han bin Sultan Murat Han'ım. Yemin ederim ki yeri ve göğü yaradan Perverdigâr hakkı için ve Hazret-i Resûl'im pâk ve münevver, mutahhar ruhu için ve yedi Mushaf hakkı için ve yüzyirmidört bin Peygamber hakkı için ve dedem ruhu için ve babam ruhu için ve benim başım için ve oğlançıklarım başı için ve kuşandığım kılıç hakkı için şimdiki halde Galata'nın halka...» (İ. Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Tarihi, c. 2, Türk Tarih Kurumu 1949, S. 7 dip not).

Edirne Vak'asında (1703) bir tepsi üzerine konan Kur'an, kılıç, ekmeğe, tuz üzerine askere yemin ettirilir. Silâhdar Tarihi'nde bu olay şöyle anlatılıyor: «Ferman-ı Sadr-ı Âli ile Silâhdar kâtibi Seyyit Sebzi, tavaif-i askeriye beyinde mâruf olan kaide üzere bir tepsi üzerine nemek (tuz), ve nân (ekmek), seyf (kılıç) ve Kur'an vazedüp sâbit-kadem-i ahdî peyman olacaklarına...» söz ver-diler.

Burada görülüyor ki Kur'an ve kılıcın yanında tuz ve ekmeğe de vardır. Böyle, yani tuz ve ekmeğe üzerine yemin Tolstoy'un «Harp ve Sulh» adlı eserinde Napolyon'un aldığı şehirlere ve Mosko-

va'ya girişinde, halk bağıtluk yemini olmak üzere tuz, ekmeğe getirirler.

Bugün de Anadolu'nun bazı yerlerinde, Konya ilçelerinde bir deyim olarak, ayrılıklarda şöyle kullanılır: «Allaha ismarladık, tuz, ekmeğe hakkımı helâl eyle.» Mevlevîler de yemeğe tuzla başlar, tuzla birirlerdi. Bir deyim olarak «Tuz, ekmeğe hakkı» yeniçeri saz şairleri tarafından da sık sık kullanılmakta olduğu görülüyor (bendeki cövkler).

Anadolu'da yaygın bir gelenek olan ilk süt (ağız) komşulara verilir; geri gönderilirken süt kabının içine biraz tuz konur. Görülüyor ki eskiden beri demir gibi tuz da kutsal bir maddedir. Türk mitolojisinde önemli bir yeri vardır. Tuz-ekmeğe deyimi bir kimseye karşı «minnet ve şükran» söyleyişidir. «Nankör» deyiminin karşılığıdır. Ahmet Vefik Paşa «Lehce-i Osmani» sözlüğünde bu deyim için «şükran» diyor. (s. 1415). Bu kayıt da gösteriyor ki XIX. yüzyılda bu deyim kullanılmaktadır.

Bugün Türkmenlerde «değnek atlama» (1) yoluyla yemin vardır ki buna «çöven atlama» denir. Vaktiyle Çepni'ler arasında dolayan babaların elinde bir kamış baston vardı. Çepni'ler bu bastonu pek kutsal sayarlardı ve en büyük yeminlerini bunun üstünden atlayarak yaparlardı. Başka aşiretler arasında çıkan anlaşmazlık dâvalarını idare eden babalara, ihtiyarılara «Pir Budak» denir. Değnek atlama yeminlerini bunlar yaptırırlar. (bakınız: Ali Rıza Yalçın, Cenupta Türkmen Oymakları, C. 3, s. 88).

Bugün Anadolu'da «Ant içmeğe» deyimi kullanılırsa da eskiden olduğu gibi merasimli antlar yapılmamaktadır. Belki incelenirse, büyük kasaba ve şehirlerden uzak kıyı köşede bazı kalıntılara raslamak mümkün olabilir. Bugün için ancak basit sözler halinde antlar pek çoktur. Bunlardan birkaç örnek verelim: «Cin çarpsın, gözüm önüme aksın, iki elim yanıma gelsin, tahtalara döşer-

(1) Konya'nın Bozkır ilçesinin Sepran köyünden 60 yaşında Ali Özyay yemin etmişler yerine «deynekten atlamışlar» demekte ve bu deyim halen bu köy ve çevresinde de yaşanmaktadır. T. E. A.

Çocuk Tekerlemeleri Üzerine Bir Kitap (1)

Yazar: Muzaffer UYGUNER

Çocuk tekerlemeleri üzerine yazmış birkaç yazıyı ve derlemeyi hatırlıyorum. Bu kısa yazı gerçeği içinde bütün bunları saymağı fazla bulmaktayım. Bu yazıda yalnızca bir kitabın söz açacağım.

Köy ve Eğitim dergisi yayınlarının 29 uncusu olan kitapta yer alan tekerlemeler Hüseyin Elmasyazar tarafından derlenmiştir. Derleyicinin folklor ile ilgili başka kitapları bulunduğunu bu kitabın sonundaki bildirdiden öğreniyoruz. Bu dergi yayınlarının 11 numarasında da aynı derleyicinin aynı adı taşıyan bir başka kitabını görmekteyiz. Bu kitabın şimdi sözünü edeceğimiz 29 numaralı kitabla ilgisini bulabilmek mümkün değildir. Çünkü elimizdeki kitapta ikinci baskı olduğunu gösterir herhangi bir işaret bulunmamaktadır. Bunun gibi ikinci cilt olduğunu gösterir bir kayıt da yoktur. Sanıyoruz ki bu bir unuttur. Folklor malzemesi olarak ele alındığında ise çok büyük bir noksanlıktır. Kitabın çocuklar için düzenlendiği ileri sürülebilir. Her ne olursa olsun kitabın bir yerine bu kayıt konabilirdi. Bunun yanında en büyük noksanlık ise bu tekerlemelerin derlendikleri yerlerin işaret edilmemesidir. Kitabın sonuna konulacak bir cefvelde derleme yerleri, çocuk okuyucularında sıkımayarak, verilebilirdi.

neyim, akşama yetmeyeyim, sabaha çıkmayayım. Kur'ana el basayım, kitaba el basayım, ölüsünü öpmek (sevdiklerinin), «dinime, imanıma, nikâhıma», anam avradım alsun, gençliğimin hayrını görmeyeyim, şart olsun, gözüm kör olsun, cehenneme gireyim, vebalın boynuma, kitap çarpsın, cuma günü çatlayayım, kanlı kitabın hüsnına uğrayayım, «yerde sekenin, gökte ucanın vebalı benden sorulsun», «nam - bacım nikâhı karım olsun, Allaha âsi gelmiş olayım...»

Folklorumuzun önemli bir konusu olduğuna inandığımız ant ve yem'in üzerinde çalışmak, dünden ve bugün'den kalkanları toplamak her bakımdan faydalı olacaktır.

Derleyici, önsözde, dokuz on yıl derleme çalışmasında bulunduğunu açıklamaktadır. Bunlardan bir kısmını da ilgili gördüğü bazı dergilerle kitapları incelemek suretiyle tesbit ettiğini söylemektedir. Bu kitap ve dergilerin de neler olduğunu bilmiyoruz. Çocuklar için bu gibi açıklama yapmağı bir gerekçe görülmemiştir.

Kitaba giren tekerlemeler 7 bölüm olarak ayrılmıştır. Birinci bölümde «seğme tekerlemeleri» yer almış olup bunların sayısı 37 dir. İkinci bölümde «oyun tekerlemeleri» verilmiştir, ki bu da ebe seçiminden sonra gelen olağan bir olaydır. Ebe seçilmiş ve oyun faslı başlamıştır. Derleyici de bunu düşünmüştür. Bu ikinci bölümde 16 tekerleme yer almıştır. Üçüncü bölümde ise «sayı tekerlemeleri» de alınmıştır. Bu bölümde de 21 tekerleme görülmektedir. Dördüncü bölüm «kızdırma tekerlemeleri» ne ayrılmıştır. Bu bölümde ise 33 tekerleme vardır. Bundan sonraki bölüm «masal tekerlemeleri» olup 6 tane tekerleme vardır. Bunları Pertev Nâli Boratav'ın Z a m a n Z a m a n İ ç i n d e adlı kitabında yer alan masal tekerlemeleri ile karşılaştırmak iyi bir çalışma olurdu. «Şiir Tekerlemeleri» bölümünde 46 tekerleme vardır. Bunların bir çoğu seğme tekerlemelerinin bir araya gelmesiyle ortaya çıkmış yeni şekillerdir. Sözelgesi, 123 numaralı tekerleme böyledir. Son bölümde ise söz tekerlemeleri verilmiştir, ki bunların sayısı da 17 dir. Bunlar aynı sesi veren harf ve hecelerin birbiri ardına eklenmesi suretiyle yapılan söz dizileridir. Burada ünlü bazı söz dizilerine yer verilmemiş nedense. Sözelgesi, «Bir berber bir berbere bre berber beri gel demiş», «bu harmanı yabalama mı yabalamamalı mı» gibi.

Diyebiliriz ki kitap bu konuda derli toplu ilk kitaptır.

(1) Elmasyazar Hüseyin, Çocuk Tekerlemeleri, Köy ve Eğitim Yayınları No: 29, basıldığı yer ve tarih yok. Sayfa 65 kurustur.

Konya Millî Giyimleri

— 1 —

Yazar: Mehmet ÖNDER

Resim: 1 Konya'da ilmiye giymi

Millî giyimlerimiz konusu üzerinde şimdiye kadar yapılan araştırmalar hem az, hem de tatmin edici değildir. Yabancı yayınlar arasında Türk millî giyimleri, rastgele derlenen birkaç resimle izah edilmiş, hatta bunun en acı örneği Paris'teki Musée de L'homme'da verilmiştir. Bu müzede her millete ait bariz etnografya malzemesi ve giyim örnekleri teşhir olunurken, Türkiye'ye ayrılan vitrinde, Türk millî giyimini yalnız bir çift çarık, keçe kepenek ve kıl heybe ile temsil edilmiş ve Hamdi Bey'in hazırladığı (Les costumes populaires de la Turquie en 1873) adlı eserinden birkaç fotoğraf seçilerek vitrine yerleştirilmiştir. Türk millî giyimini herhalde bu değildir ve tanınmış bir Avrupa müzesinde de Türk millî giyimini bu şekilde teşhir etmek hatadır.

Millî giyimlerimiz meselesi etnografik çalışmalarımızın başında gelen bir

konudur. Şimdiden bazı etnografya müzelerimizde (Ankara, Bergama, Bursa v.s.) millî ve mahalli giyimlerimiz üzerinde ısrarlı çalışmalar olmuş ve bazı örnekler mankenler üzerinde teşhir edilmiştir. Herde teşekküllü düşünülen bölge ve açık hava müzelerinde herhalde bu konu üzerinde daha titiz ve verimli çalışmalar yapılacağı şüphesizdir. Bir memlekette aynı dili konuşan insanların şiveleri nasıl bölge bölge ayrılıyorsa, giyim şekilleri de mahalline ve iklim şartlarına göre değişmekte, bazı özelliklerle biri diğerinden ayrılmaktadır.

Orta Anadolu'nun zengin bir medeniyet bölgesi olan Konya'da da mahalli giyimler, Anadolu'nun diğer bölgelerinden az-çok farklarla ayrılmıştır. Biz bu yazımızda elimizde bulunan XIX cu yüzyıl örneklerini gözönüne alarak, Konya'nın erkek giyimleri üzerinde kısaca duracağız:

Resim: 2 Konya'da efe ve delikanlı giymi

Konya'da erkek giyimlerini şu şekilde tasnif edebiliriz:

1 — İlmiye Giyimi: Müderris, imam, molla, şakird v.s. gibi (Hoca sınıfı) denilen medrese mensupları ayrı bir giyim şekli ile tanınırlardı. Bunlar genel olarak, başlarına beyaz destar (sarı) sarılmış kırmızı veya devetiyü renk fes, sırtlarına cübbe ve şalvar giyerlerdi. Daha genç olanları (lâta) denilen siyah renkli ve önü, baştan aşağı yırtmaçlı uzunca bir pardesü giymişlerdir. Cübbe ve lata'nın, bej veya krem rengi ince kumaştan dikilenlerine (apdestlik) denir. Bunun altında alacadan yapılan yakasız, geniş kollu bir ışık yerine, daha kalın kumaştan (delme) veya (sıkma) adında önü kapalı, yandan iliklenen yahut kaytanlarla bağlanan gömlekler giyilmiştir. (Kırmalı çakşır) adlı şalvarlar, çuha veya dimi denen kumaşlardan yapılmış ve gizli uçkurla bele sıkıca bağlanmıştır. Hoca sınıfında şalvarlar, cübbe ile birlikte ayaklara kadar inmektedir. Ayaklara, yandan çaprazlı mest ve kundura giyil-

miştir (Resim: 1).

2 — Eşraf ve Ağa giyimi: Mahallin zengin ve ileri gelen kimseleri olan bu sınıf, başlarına büyük ve basık bir fes giymiş, üzerine (abanı) denilen bir sarık sarmışlardır. Sırtlarında, ayak topuklarına kadar inen lata veya kürk bulunurdu. Bu kürkler çuha kumaş üzerine dikilmiş samur olduğu gibi, bazan da sayak kürkü denilen ve kuzu derisinden yapılan Bursa kürkü idi. Kürkün veya lata'nın altında, yollu şitari'den dikilmiş önü yırtmaçlı bir entari veya çuha şalvar bulunur, bele de bir metrekahe büyüklüğünde şal bir kuşak sarılırdı. Kuşağın kıvrımları arasına bir cep saati sokulur ve (köstek) denilen gümüş bir zincire bağlanarak boyuna asılırdı. Ayaklarda mest ve ince kundura bulunurdu.

3 — Memur giyimi: Osmanlı imparatorluğunda devlet hizmetinde görevli taşra memurlarının giyimi, ilmiye giyiminden pek farklı değildi. Tanzimattan sonra memurlar Avrupa şeklide giyinmeğe başlamışlardır.

Bağta, kırmızı renk kalplı ve siyah püsküllü bir fes, sırtta, diz kapaklarına kadar inen setre (caket) ve paçası bol pantolon vardır. Setrenin altında yelek ve onun da altında gömlek vardır. Gömlek kıravath ve dik yakalıdır. Ayaklarda siyah iskarpin bulunurdu.

4 — Efe ve delikanlı giyimi: Konya'da, yaşları 20-35 arasındaki gençlere efe veya delikanlı denir. Bunlar, başlarına kırmızı bir fes giyer ve fesin alt kenarına 8-12 Cm. eninde ince tülbentten (çember) sararıldı. Kısa paçalı, paça ağızları dar, yeşil veya gri renk çuhadan kırmalı şalvar üzerine (salta) denilen ve şalvar kumaşından yapılan dar kollu, yakasız ve cepsiz bir cepken giyerlerdi. Şalvarın paça ve cep ağızları, saltanın da kol ve önü ipek kaytanlar veya gümüş tellerle süslenirdi. Salta altına ipekli alacadan (meydani) denilen bir gömlek giyilirdi. Gömlek, bir sıra düğme ile önden veya yandan iliklenir, veya kaytanlarla tutturulurdu. Belda, kahverengi veya siyah meşinden yapılmış, dokuz gözlü (silâhlık) adı verilen bir torba bulunurdu. Bunun üzerine kırmızı-beyaz yollu, şal bir kuşak sarılır ve hafifçe sola kaymış olmasına bilhassa dikkat edilirdi. Silâhlığa, saat, ağızlık, kama ve tabanca yerleştirilir, bunların sapları üstten hafifçe görünürdü. Elde tüfenk taşınyorsa, fişekliğin salta altına, boyun ve koltuk altından itibaren asılması âdetti. Ayaklara yünden veya tiftikten yapılmış uzun beyaz çoraplar geçirilir. (yemeni) denilen arkası basık yumuşak kunduralar giyilirdi. Kış günlerinde çorapların üzerine (getir) veya (çaprazlı mest) giyilmiştir (Resim: 2).

5 — Esnaf ve işçi giyimi: Daha fakirce olan esnaf ve işçi giyimi, efe giyiminden pek az farklarla ayrılır. Baştaki kalıpsız, yassı fes üzerinde (çalılı) adı verilen çember çeşitli renklerde ve desenlerde olabilir. Saltalar basit kumaşlardan dikilir ve bazan koisuz olabilir bazan da hiç salta bulunmaz. Şalvarın üzerinde yakasız bir ışık bulunurdu. Kuşaklar şal yerine (dolama) denilen yün ve pamuk dokuma bezlerden yapılır ve silâhlığın üzerine gelisi güzel sa-

On Yıl Biterken

Yazar: İhsan HİNÇER

Dergimizin 1. sayısını bundan tam on yıl önce çıkarmıştık. Memleketimizde bir bilim dergisini tek bir ay aksamadan, eksiksiz ve iltizazla çıkarmama ne demek olduğunu bilenler, bu işin nelele dayandığını, ne kadar emek aldığını, ne fedakarlıklar icap ettirdiğini çok yakından bilirler. İşte biz, bütün bunları göze aldık, nihayet bugün Türk Folklor Kitaplığı raflarında beş kahn cilt yerini almış bulunmaktadırlar.

Yolumuz zor olduğu kadar, hizmet tüküsü ile dolu olduğu içindir ki, bundan sonra da yolumuza devam edeceğiz. Hiç bir zorluk bizi bu vazife aşkımızdan alıkoymayacaktır.

Bugün Türk Folklor Araştırmaları Yurdu-muzun en büyük şehirlerinden en uzak köylerine kadar girmiştir. Bunun yanında Japonya'dan Mısır'a, İsveç'ten Kanada'ya, Fransa'dan Kaliforniya'ya, Almanya'dan Ohio'ya kadar gitmekte, Türk halk kültürünün eticiliğini yapmaktadır. Dünya literatürlerinde yerini almıştır.

Burada birinci onuncu yılı geride bırakıp ikinci bir onuncu yılda daha da kuvvetli bir çalışma isteğiyle vazifeye sarılırken, dergimizin çıkmasında bize maddi ve manevi her türlü müzaheretini esirgemeyenlere en derin teşekkürlerimizi sunmayı bir vazife bilmekteyiz.

nırdı. Şalvarlar döktünlü (kıvrımlı) yapılı ve arkalı önlü giyilirdi. Ayaklarda, yandan çaprazlı uzun mest ve kundura bulunurdu. Esnaf ve işçi, kıyafetine pek dikkat etmez, bu bakımdan bir yeknesaklık olmazdı.

6 — Tekke Giyimi: Herhangi bir tarikatın mensubu dervişlerin giyimidir. Konya'da mevlevilik hâkim olduğu cihetle, diğer tarikat mensuplarının giyim şekli üzerinde durmayacağız. Mevlevilerin giyim şekli ise mensuplarının mevki ve makamlarına göre şekil değiştirmiştir. Genel olarak başta sikke, sırtta da ayak topuklarına kadar inen geniş kollu cübbe ve cübbenin altında da ışık ve şalvar bulunurdu (Fazla bilgi için bak: Mevlevi giyimleri, Türk Etnografya Dergisi, Sayı: 1, 1936) (Resim: 3).

Resim: 3 Konya'da Mevlevi giyimleri (Mehmet Ünder'in arşivinden).

Kirvelik

Yazan: Gündüz ARTAN

Kirvelik, erkekler arasında dostluğun ve yakınlaşmanın en ileri ve samimi bir tezahürü, hatta sembolüdür. Bir kimse tanıdığı veya hiç tanımadığı bir kimseye kirvelik teklifinde bulunabilir. Ekseriya sünneti yapılacak çocuğu bulunan kimse kirvelik teklifinde bulunur. Teklifi gayet kolay ve samimidir ve kendisine böyle bir teklifte bulunulan kimse mutlaka kabul eder. Böylece kirvelik başlamıştır. Artık bu iki şahıs birbirine Kirve (Kırva, kirva şeklinde söylenişleri de vardır) diye hitap ederler. Kirveligi kabul eden kimse kirvesinin oğluna önce elbise götürür. Bu suretle gidip gelmeler ve karşılıklı ziyafetler başlar.

Bir müddet sonra çocuğun babası kirvesine oğlunu sünnet ettireceğini söyler. Bundan sonrası artık kirveye düşer. Sünnetçiye haber gönderilir. Sünnet düğünü yapılacaksa hazırlıklara başlanır.

Düğün sabahı kirve, yakın akraba ve tanıdıklarından beş-on kişiyi kendi evine çağırır. Yemekler yedikten sonra meyvalar ve diğer hediyeler büyük sinilere doldurulur ve büyük bir kalabalık halinde, yanlarında sünnetçi de olduğu halde sünnet yapılacak eve gidilir. O taraf da kendi akraba ve yakınlarını çağırmıştır.

Misafirler konusup eğlenirken önceden tanzim edilmiş odada sünnet için son hazırlıklar yapılır. Kirve bir sandalyeye oturur. Çocuk ayakta ve kirvesi iki kolunu sıkıca kenetlemiştir. Sünnetçiyi ve aletlerini görüp korkuması için çocuğun başına bir örtü örtülür. Köy imamının duaları arasında sünnetçi işini yaparken bir yandan da kirve kucagında tuttuğu kirvesinin ağzına sık sık şekerler verir. Çocuğu yatağına yatırır. Bir müddet sonra misafirler evden ayrılırlar. Sünnetçinin parasını ve bahşigini kirve verir. Çocuk iyileşinceye kadar sünnetçi misafir edilir.

Birkaç gün sonra kirve, kirvesini, o-

na ve kardeşlerine aldığı elbiseler ve diğer hediyelerle görmeye gelir. Buna «kirve görmesi» denir. Artık kirvelik bağları tamamlanmıştır.

Kirveler birbirlerine herşeylerini hatta kadın ve kızlarını bile emanet ederler. Kirvelik baba, amca, dayıdan daha yakın bir akrabalık sayıldığı için iki kirve oğullarına birbirlerinden kız almazlar. Zira kirve kızın dayısı hatta daha yakını sayılır. x

Bize gelen KITAPLAR

* Türk Dil Kurumu: «Türk Dili Araştırmaları Yılığ-Bülten 1958». A. Caferoğlu, H. Eren, H. Araslı, Z. Korkmaz, A. U. Elöve, T. Banguoğlu, J. Eckmann, A. S. Levend, J. Benzing-S. S. Paylı, A. İnan, A. Dilâçar, Ş. Tekin ve E. V. Sevortyan'ın yazıları. 24 X 16 boyunda, 342 sayfa, 25 lira.

* Şemsi Yastıman Sazevi: «Sazdan Bilgiler». Saz hakkında tarihi bilgi, şiirler, fıkralar, pratik nota çalma usulleri. 23 X 16 boyunda, 48 sayfa, 5 lira.

* Cerrah Cahit Güzelbey: «Gaziantep Folklorundan Notlar». Cilt 1, Gaziantep Kültür Derneği Yayınları, sayı 13. 21 X 14 boyunda, 88 sayfa, 300 kuruş.

* Gaziantep Kültür Derneği: «Gaziantep Halk Bilgisi Derlemeleri». Cilt 1, Gaziantep Kültür Derneği Yayınları, sayı 24. 21 X 14 boyunda, 80 sayfa, 250 kuruş.

* Anatole France-Tahsin Yücel: «Kırımızı Zambak». Roman. Varlık Yayınları, Büyük Eserler Kitaplığı: 15. 17 X 12 boyunda, 256 sayfa, 4 lira.

* Tahir Alangu: «Ataç'a Saygı». Ataç'ı tanıtmaya, başında Ataç için yazılanlar, eserlerinden birkaç örnek. Varlık Büyük Cep Kitapları: 117. 17 X 12 boyunda, 120 sayfa, 2 lira.

Eski Karagöz Oyunları

Yazan: Ragıp AKYAVAŞ

Karagöz oyunu, içi dışı Türk olan bir oyun... Karagöz Bursalıdır. Ama İstanbulda gelişmiştir. Hacivat ise, o yedi kuşaktan İstanbulludur. Lügatça konuşmak merakında olanlar, Karagöz oyununa hayal derler. Oynatana da, Hayali derirdi. Karagözün en canlı ve hareketli oyunları, Ramazan gecelerinde olurdu. Teravihten çıkan halkın bir kısmı, yaz Ramazanı ise ağaç altı kahvelerine, saz söz ehli olanlar Direklerarasına, saz şairlerini dinlemek isteyenler Çemberlitaştaki Tavuk pazarında saz şairleri veya sema kahvehanelerine dökülürlerdi. Nükteli zarif muhaverele vakit geçirmek isteyenler, meddâhlar, bilhassa çocuklar Karagöze giderlerdi. Karagöz her keseye uygun, teşrifat sınırlarından uzak, isterseniz Şam hirkasını sırtınıza geçirip gecelik entarisi ile de gidiniz kimse ahdırış etmezdi. Elhasıl hem ucuz hem şeker, yüzde beş yüz halk oyununu...

Karagöz gayet alçak gönüllüdür. İstanbulun hemen her büyücek mahalle ve semtinde şöyle bir genişçe kahvehane veya baş arsalar bulundu mu, etrafı hemen gadır bezi veya tahta perdeleri çevrilip icrayı lûbiyata başlanırdı.

Çemberlitaşta hayali kâtip Salih efendinin hayalhane Osmanisi, Unkapanında tam fabrikanın karşısında, adıyla sanıyla meşhur kapan dakik fabrika hümayunu müdürü Şükrü Paşanın himayesindeki bahçeli kahvede Mevlevihane Kapılı Ahmet efendinin hayalhane safası, Akşarayda Yeşil tulumbadaki Midyeci Mehmedin hayalhaneleri meşhurlardı.

Ramazanları, salâtin camilerine yakın olsun diye, ailece Kadıköyünden Vefadaki kışık evimize muvakkaten taşınır ve bu göçten en ziyade ben bahtiyar olurum. Çünkü her gece Unkapanına Karagöze gitmek var. Bütün cümbüşlü âlemlerine rağmen Kadıköyünde, Ramazanda hayat pek sönük geçerdi. Gerçi, Üsküdüre gidip Karagöz seyretmek te düşünülebilir ama, gelgelelim o devirde Kadıköyünden Üsküdüre gitmek, hele

geceleri, Konyaya sefer etmekten zordu. Ön sıralara çocuk çocuk sıralanır, arkada büyükler oturur, yan taraflara dizilmiş uydurma masalara mahallenin hatırları kurulurdu. Karagözün hatırı için her mahrumiyete katlanırdık. Ne sevimli seydi şu Karagöz... Bir an evvel Hacivatı perdeye çıkarmak için sabırsızlanır, hep bir ağızdan şimdi futbolcu çocukların ya, ya, ya şa, şa, şa millî takım çok yaşa teranesi gibi biz de o zaman:

Başlar mısın beşiyalım mı?

Karagözün evini taşıyalım mı?..

Diye bir tempodur tuttururduk. Derken, tef gürlütüleri arasında Hacivat sahnede arzı endam eder. Hacivat feylesoftur, ediptir, şairdir, nüktedandır. Karagöz de, kazi koz sanan saf bir halk tipidir. Onların karşılıklı muhaverelerine, boğuk sesli Karagözün bayram haftasını mangal tahtası anlamasına, derken arkadan tuzsuz deli Bekirin görünmesine, Beberuhinin şumarık lâfa karışmasına, Ayvaz Sergisin Kastamonulu öduncü Baba Himmetin baltasından korkup kaçmasına, altımıza kâğıracak dercede katıla katıla gülerdik. Nerele, o burnu kır domatesine benzeyen suratı yazlık iskarpın gibi çiğ beyaza boyanmış, soğuk tatsız tuzsuz firenk palyaçosu... Nerede şu bizim, efendi Hacivatla sevimli ve saf kalpli Karagözümüz... Yazık oldu şu bizim Karagöze... Oncağıza olsun ilisimiyeccektik, kökü çok eski tarihlere dayanan İstanbulun hayat ve âdetlerini canlandıran ecdat yadigarı millî bir eğlencemizdi. Hem de her yeniliği seven hepimizden daha samimî bir inkılâpçı idi:

Yıkık perdeyi

Boyledik viran

Varayım sahibine

Haber vereyim heman.

Diye Hâcivat, günün birinde perdesinin vefasız çocukları tarafından yıkılacağını, keramet yoluyla keşfetmiş. İyi ama perdenin yıkıldığını kime haber verelim...

İNDEKS

(KONULARA GÖRE)

CİLT: I — V ★ SAYI: 1 — 120 ★ SAYFA: 1 — 1956

Konulara göre ayırma kabaca yapılmıştır. Bazı yazılar birkaç konuyu birden ilgilendirdiği için birkaç yerde gösterilmiştir. Yazı başlıkları, fazla yer almasını ya da buimada kolaylık olsun diye bazan kısaltılmıştır. Rakkamlar sayfa numaralarını gösterir. Cilt değişimleri birinci yazıda bir defa gösterilmiştir.

GENEL KONULAR

I. CİLT:

Türk Folklor Araştırmalarını niçin çıkarıyoruz: 1 (c. I) — Hep aynı şey: 65 — Entresan bir mezar taşı: 92 — Birinci yıl biterken: 177 — Milli oyunlar festivali: 205 — Yapılan bir yanlışlık: 235 — Türk Halk Bilgisi Derneği kongresi: 243 — Ayın olayları: 253 — Ayın olayları: 260 — T. Halk Bilgisi Derneğinin beyanname: 273 — Türk Halk musikisi gecesi: 285 — Dil kurultayına: 289 — Gazimihale mektup: 293 — Ayın olayları: 202 — Ayın izleri: 320 — Kendine dönüş: 321

II. CİLT:

Müstesrikler kongresi: 401 — Tirakya elişlemeleri: 408 — Konuşan serra: 417 — Halk Bilgisi Derneğine ait hatıralar: 421 — 435 — 437 — 471 — 489 — 499 — 523 — 551 — 570 — Halk elbiseleri: 433 — Türkülerimiz: 441 — Kore dilinde müsterek unsurlar: 449 — Vatan ve toprak: 465 — Türk Folklor Araştırmaları: 481 — Vahit Lütfinin gizli hazinesi: 483 — Gülbaba tekkesi: 515 — Vahit Lütfinin ideali ne idi: 521 — Aşk Veysel jübilesi: 529 — İctimal şahsiyet: 445 — Tedrisatta folklor: 561 — Masal ve destan dünyamız: 565 — Faizcilik: 581 — İstanbul'da yer adları: 585 — 598 — 611 — 630 — 653 — 660 — 683 — 700 — 715 — 747 — 797 — (3. c.) — 811 — 844 — Türk folklorunda isim meselesi: 609 — Aşıklar kahvesi: 641 — Affedemiyecemiz hatalar: 673 — Bir eleştirmeci: 674 — Halk destanlarımız derleniyor: 682 — T. H. Bilgisi Derneğinin kongresi: 689 — İstanbul folkloru: 721 — İstanbul müdürü: 722 — Fatih ve Beyazıt semtleri: 723 — Tekke ve İstanbul'da son durumları: 724 — Halk elişlerimiz: 737 — Tunceli bölgesinde aşiretler ve kabileler: 757.

III. CİLT:

Beşinci yıla girerken: 769 — Folklor ve etnografya enstitüsü: 817 — Asil bir hareket: 827 — M. E. Gazimihalim cevabı (anket): 905 — Halk şiirinde Türk adı: 913 — A. Caferoğlu'nun cevabı (anket): 921 — Milli destanlarımızı kırtarmalıyız: 928 — C. Tanyolun cevabı: 940 — Halk dansları müsabakası: 945 — Türkleri bekliyoruz: 947 — S. Y. Atamanın cevabı: 956 — Yine milli oyunlar müsabakası: 961 — Gafil münevver: 984 — Türkçenin Romenler üzerindeki etkileri: 997 — H. C. Öğültürk Yugoslavyadan yazıyor: 999 — Yabancı görüntüler: 1017 — Ah. canım Anadolu: 1025 — Z. F. Fındıkoğlu'nun cevabı: 1033 — M. Kaplanın cevabı (anket): 1049 — Halk oyunları

gösterilerinde bir eksiklik: 1059 — Milli danslarımızın umumi bir bakış: 1073 — Türk folklorunun yakın tarihçesi: 1089 — Türk halk oyunları enstitüsü kuruluyor: 1103 — Türk folklorunun bayramı: 1105 — Folklor ve etnografya kılavuzu ve metodları: 1120 — Folklor ve etnografya planı: 1128.

IV. CİLT:

Elişlemeleri hakkında notlar: 1153 — Pragdan gelen mektup: 1163 — İstisari folklor kongresi: 1169 — Anadoluya açılan pencere: 1185 — Musiki eğitimi beynelmil konferansı: 1217 — Tirakyada halk dansları nasıl kurtarıldı: 1223 — NevYorkta kurulan Amerikan — Türk Folklor Derneği: 1305 — Yeni bir dernek: 1306 — Bir resim sergisi: 1320 — Çekmeceler sergisi: 1321 — Dedekorkut masalları: 1329 — İkinci halk oyunları bayramı: 1337 — Milli oyunlarımız yoluyla Türk propagandası: 1345 — İkinci halk oyunları bayramı: 1359 — Milletler arası bir konferans-tan bazı notlar: 1361 — Uluslararası müzeler haftası: 1379 — Halk temlerinin işlenmesi: 1425 — Unesco ve halk musikisi: 1383 — Halk oyunlarımız ve kaçırduğumuz fırsat: 1441 — Yüksek folklor okulu: 1457 — Folklor derneğinin kongresi: 1471 — Maarif Sürası ve folklorumuz: 1473 — Rock Roll ve Yunus Emre: 1489 — Bu dergi nasıl çıkar: 1497 — Halk sanatları yönetmeliği: 1507 — 1529 — Halk dansları hakkında: 1521.

V. CİLT:

Bergama kermesi: 1545 — Türk Dil Kurultayı: 1552 — Unesco ve milli küllümlümüz: 1553 — Maarif Vekâletinin bir tamimi: 1649 — Maarif Vekâletinin tamimi: 1682 — Milli Kütüphanede folklor arşivi kuruldu: 1764 — Brükselde kılıç kalkan şakırtıları: 1769 — Folklorcular için takvim: 1905 — on yıl bitirken: 1943.

METOT — GÖRÜŞLER

I. CİLT:

Folklor çalışmalarında disiplin: 4 — Köy öğretmenleri için folklor derleme yolları: 21 — Folklor ve musiki: 48 — Folklor ve hukuk: 129 — Folklor ve etnografya konusu: 145 — Çocuk edebiyatı folklorunun değerlendirilmesi: 131 — Folklor ve hayat: 197 — Para folkloru: 209 — Yeni destana doğru: 225 — Hukuk folkloru: 241 — Âdet ve ananenin müsabeheti: 353 — Folklor ve cemiyet: 369 — Folklor araştırmaları yapılırken: 370 —

II. CİLT:

Halk hikâyeleri: 335 — Dedekorkut kitabına dair: 467 — Milli destan ve folklor: 513 — Dr. Wilhelm Pessier'e göre halk bilgisi haritaları: 537 — 557 —

III. CİLT:

Folklor ve milli eğitim: 839 — Folklor atlası davası: 848 — Folklor anlayışı: 864 — Folklor ve medeniyet: 881 — Folklor atlası dolayısıyla: 884 — Et-

ARAŞTIRMALARI

zooloji: 899 — Dil ve halkbilgisi: 1106.

IV. CİLT:

İctimal hayatta örf ve âdetlerin ruhu: 1251 — Ahlak meselesi: 1297 — Folklor ve sosyoloji: 1213 — Oyunları derleme soruları: 1387 — Halk oyunlarımızda bölgeler: 1389 — Açık hava müzeleri nasıl kurulabilir: 1377 — Folklor alanında ve müzecilikte filmin rolü: 1381 — Asırlar arasında Türk oyunlarımız ve zihniyet: 1393.

V. CİLT:

Folklor, halkedebiyatı, aşk edebiyatı: 1585.

ANONİM HALK EDEBİYATI

I. CİLT:

Halk edebiyatında bâde: 2 — Halk tabirleri: 35 — 61 — 66 — 115. Doğu Anadolu'da birkaç ağıt örneği. 76 — Halk edebiyatında muamma: 113 — Derlenmemiş Konya mânileri: 94 — 428 (2. c.) İnevi'de ağıtlar (mesir): 117 — 138 — 154 — Mâniler: 167 — 189 — 197 — 221 — 234 — Halk edebiyatında mizah: 187 — Kâtip türküsü: 187 — 207 — Halk sanatında turna: 244 — Bekçi Baba destanı: 300 — 363 — 637 (2. c.) — 726 — 862 (3. c.) — 919 — 990 — 1030 — 1037 — Arda-handa halk bilmececi: 301 — Zile mânileri: 349.

II. CİLT:

Kırım atasözleri: 395 — 430 — 495 — 444 — 606 — 712 — 863 (3. c.) — 892 — 953 — 986 — 1038 — 1085 — 1118 — 1135 — Fırkat, gurbet, aşk: 422 — Tekerleme nerede ve nasıl söylenir: 497 — 534 — Bursa mânileri: 573 — 602 — 672 — Bir divlek destanı: 587 — Silifke mânileri: 646 — Cire bilmececi: 656 — 779 — Karamanın koyunu — 659 — Nasreddin Hocanın portresi: 678 — Birkaç ağıt: 710 — Azerbaycan beyatileri: 749 — 775 — Ahıska destanlarından ikisi: 753 — Yaş çağları: 760.

III. CİLT:

Şehir mânileri: 788 — Mehmet Çavuş ağıdı: 831 — Bir destan, bir ağıt: 876 — Çukurovadan tekerlemeler: 878 — 910 — Himista kelimeler ve deyimler: 923 — Gaziantep'te derlenmiş tekerlemeler: 959 — Kardeniz bölgesinde halk deyimleri: 933 — Mustafaya ağıt: 968 — Himis konuşması: 970 — Ezurum bilmececi (kitap): 982 — Çukurovadan tekerlemeler — 1006 — Bir Çukurova ağıdı: 1018 — Eski bir mâni mecmuası: 1043 — 1082 — 1102 — Resâdiye bilmececi: 1062 — Bozkırda söylenen mâniler, türküler, koşmalar: 1075 — Halil Ağa ağıdı: 1082 — Çuhadaroğlu Mehmet Bey ağıdı: 1090 — Şebn Karahisar mânileri: 1095 — Kasap Kazım ağıdı: 1116 — Serik bilmececi: 1117 — Bir folklor olayı: 1122 — Kandıradâ atasözleri: 1147.

IV. CİLT:

Türk atasözleri: 1157 — 1187 — 1215 — 1223 — Mersinin Tepe köyünde bilmececi: 1187 — Sivasta derlenen bilmececi: 1209 — Nasreddin Hacaya dair yeni vesikalar: 1225 — Serikten mâniler: 1232 — Fatih'e söylenen ninni: 1233 — Yürek üstüne: 1255 — Mâni ve darbmeseller: 1263 — Atasözlerinde musiki: 1272 — Kelkit-Suşehri bilmececi: 1290 — Efsaneler ve atasözleri arası: 1217 — İki şiir: 1324 — Yaylalar üzerine şiirler: 1333 — Halk dilinde kaşlar,

gözler: 1344 — Harman ve hasat üstüne şiirler: 1333 — Nigânî kızların söyledikleri mâniler: 1357 — Apana ağıdı: 1384 — Kandıradan deyimler: 1394 — 1415 — Yenicearmutçuk köyü bilmececi: 1404 — 1439 — Şevkete ağıt: 1443 — Kırşehir atasözleri: 1483 — 1495 — Halk bilmececi: 1485 — Çocuk oyunları tekerlemeleri: 1503.

V. CİLT:

Medineye ağıt: 1563 — Fıkralar ve tabirler: 1571 — 1655 — 1760 — Müftüye ağıt: 1600 — Bir ağıt: 1647 — Niğde atasözleri: 1671 — Ramazan mânileri: 1674 — Kandıradâ bilmececi: 1716 — Çocuk oyunlarında ebe çıkarma tekerlemeleri: 1721 — 1742 — Akşam garipliği temi örnekleri: 1731 — Gölpazarı bilmececi: 1734 — Asker mektupları: 1781 — Urfa mânileri: 1789 — Kazdağında Sarıkız: 1790 — 1910 — Eğin mânileri: 1839 — Sarıcalar köyünde ninniler: 1846 — Gemerek'te mâni ve ağıtlar: 1855 — Halk tabirleri: 1871 — Bekçi ve ramazan mânileri: 1886 — Orman bitkileri üzerine: 1890 — Divriğide atasözleri ve tabirler: 1913.

MÜZİK — TÜRKÜLER

I. CİLT:

Kopuzdan son hatıralar: 19 — Söz ve Ağıt: 49 — Kütahyada kopuzlu ozanlar: 54 — Müzik folkloru gezileri: 55 — Safranbolu düğünleri: 56 — Uzun hava: 83 — Elazığ müzik ve edebiyatı: 100 — 122 — Madeni tellerin ilk olarak halk sazlarına takılması: 106 — Silile türkülleri üzerinde bir araştırma: 110 — Budunbilim ağıtlar: 117 — 138 — 154 — Çoğür sazı ve icad olunduğu yerde bugünkü durumu: 133 — Türküler geliyor: 193 — Kütahya'da çöğüre ait yeni bir inceleme: 251 — Bebek sevmek türkülleri: 234 — Türk halk müziğinde polifoni var mı: 290 — Çekirge üstüne yakılmış bir türkü: 311 — Urfada çağırılan bir türkü: 316 — Devlet Konservatuarı ve halk medodileri derleme işi: 337 — Türk halk musikisinde çok seslilik meselesi: 342 — 361 — 371 — Uygurlarda ozan ve oyun müziği: 347.

II. CİLT:

Yurdun dört bucağında sesler: 409 — Yurt türkülerinden: 473 — 487 — Kardeniz türkülleri: 526 — Kıyafet üzerine türküler: 563 — Ümmet Ali türküsü: 592 — Gagavuz halk müziği ile Anadolu halk müziği hakkında mukayeseli bir inceleme: 554 — Halk inanışlarında davul: 613 — Doktor Ali türküsü: 619 — Türk halk müziğinde çok seslilik: 632 — Türkülerimiz tahriif olmaktadır: 655 — Asker türkülleri: 669 — Halk musikisinde çok seslilik meselesi: 675 — Musiki tarihinin dokusu, yaşayan yönleri: 707 — İstanbul'da halk türkülleri: 730 — Semal kahveleri ve meydan şairleri: 733 — Yaş çağları: 730.

III. CİLT:

Ayrılık ve sevdâ türkülleri: 771 — İkik: 785 — Şebn Karahisar oyun ve türkülleri: 791 — Sarı yıldız: mavi yıldız: 801 — Köroğlu ve musikisi: 805 — Avşar ve Türkmen illerinden üç türkü: 819 — Yine sıkılgı hakkında: 833 — Alageyik: 850 — Uzun havalar: 883 — Üç örnek türkü: 902 — İncirköy ve Uzumlu'den türküler: 910 — Müzik folklorumuzdan üç türkü: 926 — Türkülerin doğuş hikâyeleri: 949 — Kaşık oyunu

(müzik): 977 - Yeniçiftlik'te saz biçimi ve işlenişi: 980 - Konya türkülleri üzerine: 981 - Dügün türkülleri: 989 - Bir Tokat türküsü: 1032 - Türkü üzerine: 1041 - 1283 (4. cilt) - Veli Ateşin türküsü: 1063 - Maçka türkülerinde saz: 1064 - Kırşehir düğün türkülleri: 1069 - Tokat türkülleri: 1076 - Afgan müzik folkloru: 1124 - 1139 - Halk türkülerinin inçeliği: 1130.

IV. CİLT

Oyuncak çalgılar: 1155 - Milli danslarımızın refakat sazları: 1164 - Sıra kamışlı ve küme kamışlı çalgılar: 1173 - 1187 - Kemece ustaları: 1196 - Taşovadan bir türkü: 1226 - Davul zurna hakkında: 1241 - Gürçüoğlu türküsü: 1274 - Şarkı - çağırış: 1284 - Efsaneler ve atasözleri arasında (müzik): 1317 - Müzik ve paramiyoloji: 1335 - Türk halk musikisi ve oyunlarının Yugoslavyadaki tesisi: 1385 - 1406 - 1577 (5. cilt) - Yusuf türküsünün doğuşu: 1362 - Gademsiş gelin: 1391 - Kütahya ve Afyonda müzik ve oyun: 1413 - Kandıra türkülleri: 1449 - Birkaç halk türküsü: 1464 - Dağlar ve insanlar: 1465 - Mehterhaneden davulzurnaya: 1476 - Kara deniz türkülerinde alay konusu: 1479 - Usakta derlenen türküler: 1493 - Eminem türküsü: 1501 - Karadeniz türkülerinde İstanbul: 1511 - Azimenin yoluna: 1517.

V. CİLT

Halk müziği ve halk türkülleri üzerine: 1569 - Çalgıbilim: 1574 - Halk müziğinde ritim: 1590 - 1604 - Kövür'den göçüre: 1609 - Halk sazlarının kuraları arası yayılması: 1619 - Dügün türkülleri ve Türk ailesi: 1621 - Halk müziğinde melodi: 1627 - Doğu Türkistan'da musiki: 1630 - Saz ve tel: 1633 - Halk müziğinde metrik sistem: 1641 - Dedekorkut ve kopuzu: 1653 - Halk müziğinin değer ve önemi: 1670 - Müzik ve halk sazlarıyla ilgili bazı maddeler: 1678 - Mehterhane ve davulzurna: 1697 - Metin taramaları: 1737 - Kıbrıs kemanesi ve zeybeği: 1738 - Halk müziğinde tonal - modal bünye: 1739 - 1761 - Köy adları ışığı altında: 1756 - Halk müziğinde form: 1774 - 1793 - NT bitimli kelimeler: 1777 - 1786 - Karsta sayacı türkülleri: 1847 - 1881 - Karadeniz kemenesi: 1907 - Yurt dışında Türk anı: 1937.

MİLLİ DÂNSLAR — EĞLENCELER ÇOCUK OYUNLARI

I. CİLT

Erzurum oyunları: 26 - Biyü - bicü: 33 - Safranboluda seymenler: 46 - Karadeniz oyunları: 68 - Kars oyunları: 107 - Taklit halk oyunları: 180 - Kütahya düğünlerinde düz oyun: 190 - Halk sanatında hayvan sevgisi (müzik): 210 - Bengi oyunu: 339 - Demetura oyunu (çocuk): 44 - Met çekik çomak oyunu: 173 - 219 - Taş oyunları ve çeşitleri: 250 - Çok taş ve inenli: 379.

II. CİLT

Anadolu halk oyunları: 337 - 403 - 413 - Uygun halk oyunları: 408 - Tirakya'da mahalli oyunları: 505 - Çan koruları ve engritli oyunları: 577 - Top oyunu ve nevi: 600 - Uçtu Leylâm oyunu: 638 - Eski ramazanlarda Karagöz: 728 - Oyun geymi ve ge-yim yassaklığı: 740 - Anadoluda halk müziği: 742

- Trakya milli dansları: 745

III. CİLT

Kürdün kızı oyunu: 782 - Hınısta oyun çeşitleri: 818 - Kuç kucura: 843 - Gelin kaynana oyunu: 838 - İnce dudu oyunu: 925 - Yurt oyunları meselesi: 933 - Hey hey: 1000 - Sappa veya zabba oyunu: 1043 - Susehri düğünlerinde orta oyunları: 1067 - Milli danslarımıza umumî bir bakış: 1073 - Bostan Bodi oyunu (çocuk): 831.

IV. CİLT

Elmalı köülerinde Zeki oyunu: 1507 - Türki-standa Zeybek kelimesi: 1420 - Memleket oyunları: 1459 - Elmalıda Zekir oyununun ceza'arı: 1491 - Kandıradan çocuklardan derlenen demet: 1503 - Eski ramazanlarda Karagöz: 1304.

V. CİLT

Halk oyunlarımızın ana figürleri: 1537 - Halk danslarının yayımı: 1558 - Seferihisar oyunları: 1583 - 1651 - 1743 - Halk oyunlarımızın bizdeki yayımı: 1586 - Kandıradan oyunlar: 1589 - Halk danslarının eğitimine dair: 1602 - Bolayırda bahçiyar oyunu: 1603 - Halk oyunlarımızın yaşatma tesisi: 1617 - Brüksel fuarı ve Türk milli dansları: 1885 - Milli oyunlarımız: 1886 - Türk milli dansları Seymenesi: 1689 - Halk oyunlarımızda kıyafet: 1692 - Oyun-Raks hakkında mühim bir eser: 1695 - 1709 - 1723 - 1754 - 1805 - 1901 - Mehterhane ve davulzurna halk oyunları: 1697 - On topluluk, on ayrı bölge: 1699 - Halk danslarını korumak ve yaşatmak: 1707 - Çocuk oyunlarımız ebe çıkarma tekerlemeleri: 1721 - 1742 - Kıbrıs kemanesi ve zeybeği: 1738 - Brüksel sergisi ve halk danslarımız: 1752 - Yeni derlenen Trakya halk dansları: 1753 - Çayda çıra: 1867 - İlk milli oyun araştırmamız: 1897.

Halk temasası: Kars şehrinde Karagöz oyunu: 1789 - KARAGÖZ: 119. sayı baştan sona bu konu ile ilgilidir - Eski Karagöz oyunları: 1945.

GENEL FOLKLOK

Genel Folklor — Görenekler — İnanmalar

I. CİLT

Su ağaç, dağ, taş: 58 - Türlemen, Yörük ve Tahtacılar arasında tekkiler, görüşler: 69 - 90 - 125 - 156 - 175 - Ekime dair bazı tabirler ve âdetler: 95 - 141 - 228 - 532 (2. cilt) - Türkçede erkek adları: 75 - Türklere soyadı: 97 - Çocuk, delikanlı, ihtiyar: 104 - Yıllar ve Türkçe adları: 170 - Rize'nin köylerinde: 203 - Kütahya'da gezek âlemisi: 222 - Makedonyada Yörük folkloru: 261 - 282 - 297 - 317 - 345 - 415 (2. c.) - 447 - 503 - 616 - 648 - 667 - 699 - 718 - 750 - 780 - 829 (3. c.) - Türk takvimi hakkında: 305 - Ölüm ve yas görenekleri ve bir ağıt: 335 - Manisada ilk namaz: 340 - Ruzhuzur: 354.

II. CİLT

Sarıkamışın Bozkuş köyü âdetleri: 420 - Zite'de doğum âdetleri: 436 - 478 - 506 - 571 - 618 - 663 - 663 - Konyada ocaklar, irvasalar, tekkeler: 439 - 478 - Harputun kına geceleri: 500 - 603 - Niyet, İstiklal ve ahi: 509 - Bozkurt efsanesinin Anadolu'daki izleri: 525 - Bahar âlemi: 527 - Cincilere, perilere,

devlere ait inanışlar: 555 - Yayla göçü: 563 - Kütahya'da inanmalar: 597 - Bozlar köylerinde: 622 - Akşehir sıra yarenleri: 635 - Güneş ve ay tutulması: 661 - Mersin, kurşun dökme: 691 - Hıdırellez gününe ait âdetler: 695 - İki bayram arasında neden evlenilemiyor: 744 - Tekirdağ'da Hıdırellez: 746.

III. CİLT

Fıncan fah: 774 - İstanbulda sünnet düğünleri: 776 - Başa hasır yakmak: 789 - Türkmen köylerinde düğün: 807 - Susehri köylerinde düğün: 821 - 857 - Naldöken'de alevî âdetleri: 837 - Kız kaçırma: 859 - İki evliya: 887 - Onbir ayın sultanı ramazan: 926 - Balıkesir yöresi Karakeçili sohbetleri: 927 - 943 - 973 - Kandıradan halkbilgisi incelemeleri: 1011 - Çumranın Alan köyünde düğün: 1020 - Taş yazma: 1039 - Ermenekte saya: 1050 - Sarıkışla düğünlerinde gelenek ve görenekler: 1054 - Tepe köyünde Dodu: 1063 - Kırşehirde evlenme ve düğün âdetleri: 1069 - Elmasta insan isimleri: 1090 - Nazar ve nazarlık: 1107 - Tekirdağ'da ramazan: 1110.

IV. CİLT

İskendernde dalak kesme: 1154 - Eski düğünler: 1175 - Karabağlar oymağı arasında: 1176 - Göle'de insan isimleri: 1180 - Fatih dervişleri: 1201 - Karakurt Hamamı: 1219 - Konya Ereğlisinde düğün: 1231 - I. arputta kına gecesi: 1235 - Ay hakkında inanmalar: 1245 - 1261 - 1275 - 1288 - 1303 - 1325 - 1341 - 1373 - 1392 - 1405 - 1412 - 1438 - 1456 - 1461 - 1484 - 1528 - Kırşehirde inanmalar: 1257 - 1294 - Elmalı köylerinde düğün: 1270 - Konyada adlarla ilgili inanmalar: 1280 - Büya ve ötesi: 1281 - Ürgüp düğünlerinde nahl: 1315 - İstanbulda doğum âdetleri: 1333 - 1461 - Folklorumuzda düğün âdetleri: 1347 - Mevlevilikte ahi: 1356 - Burdur folkloru hakkında: 1364 - Adakçılar: 1365 - Hırsızlık uğur: 1388 - Reşadiye'de inanlar: 1397 - Sıcan günü (Konyada): 1475 - 1544 (5. c.) - 1557 - Uludağın çerisi: 1488 - Fethal'da Hıdırellez: 1523 - Şehin Karahisar köylerinde düğün: 1524.

V. CİLT

Serik'te at yarışları: 1568 - Kandıradan insan aza'larına dair inanlar: 1589 - Beytüşşebap'ta evlenme: 1606 - Konya köylerinde çetnevir: 1624 - Kandıradan düğünler: 1629 - Silifke folklorunda Kıbrıs: 1636 - Cenaze hakkında: 1669 - Karahüseyinli köyünde ramazan: 1674 - Bayram yeri: 1675 - Seyher ve ağalar: 1712 - Kula Kadir: 1729 - Kandıradan kurban bayramı: 1741 - Çanakalede çocuk âdetleri: 1749 - Dübek başında: 1759 - Seydim (bir çocuk geleneği): 1765 - Kız isteme ve nişan: 1808 - Konyancu Türklere saya senliği: 1847 - Başa toprak savurmak: 1860 - Ters geyme âdeti: 1861 - Bo'u'da sohbet: 1866 - Karsta düğün: 1870 - Ticari örf ve telenekler: 1877 - Borçak'ta yağmur duası: 1883 - Çinsene cevizi gösterisi: 1903 - Doğu Anadolu'da gelenekler: 1911 - Göle'de Kirvelik: 1944 - Türklerde and - vemin: 1938.

HALK HEKİMLİĞİ

I. CİLT

Davarda sayakutluğ bayramı ve diğle ve diğle iğdışçılığı: 23 - At hakkında bir araştırma: 127 -

140 - Halk sanatında hayvan sevgisi: 210.

II. CİLT

Halk hekimliği ilaçları: 414 - Göz ilaçları: 480 - Bozkırda bazı halk tedavileri: 756.

IV. CİLT

Gaziantep'te tedaviler: 1208 - Ruhi tedavide Karaca Ahmetler: 1500 - 1515.

V. CİLT

Soğuk algınlığı ve öksürük tedavileri: 1572 - Bazı halk ilaçları: 1660 - Kandıradan tedavi usulleri: 1667.

ŞAİRLER

I. CİLT

Konyalı Aşık Rıza: 6 - Kaygusuz Abdal hakkında etütler: 14 - 31 - 52 - 74 - 102 - Yunus Emre ve mezarı: 15 - Bektaşî şairleri: 28 - Pir Gaip Abdal: 38 - Kozan Dağları ve son Kozanoğlu: 40 - Nesli, Süruri: 51 - Konyalı Aşık Mehmet Yakıcı: 72 - 111 - Garip ve Gurbet: 81 - Rahmî: 85 - İslâpoğlu: 87 - Seyran'den bir şiir: 89 - Aşık Şemî'nin Konya destanı: 99 - Aşık Avası'nın Sarıkamış destanı: 108 - Yusufeli Huzuri (kitap): 118 - Dünya ve ahiret için (Aşık Mehmet): 124 - Aşık İsmi: 134 - Sümmânî'ye dair (kitap): 149 - 172 - Semâî kahveleri: 163 - Meydan şairlerinden birkaçı: 182 - Sarıkamışlı Aşık Câmânî: 186 - Yunus'a dair: 194 - Mirza Can Bey: 202 - 266 - Sümmânî hakkında: 206 - Aşık Ömer'in yeni şiirleri: 211 - 231 - 315 - 341 - 445 (2. c.) - 508 - 553 - Aşık Veysel: 216 - 237 - Sefilî'nin bir cenk destanı: 229 - Konyalı Aşık Mehmet Yakıcı'nın garip destanı: 233 - Kul Hüseyin'in yaş destanı: 247 - Yusufeli İkrarı: 254 - Sümmânî'ye dair: 257 - Celâli hakkında bir açıklama: 258 - Kuloğlu hakkında: 267 - Yusufeli Huzuri (kitap): 294 - 326 - Kuloğlunun yeni şiirleri: 299 - Konyalı bir kesekçi: 312 - Türabi ve Edip Harabi: 319 - Aşık Ömer hakkında üç yeni vesika: 325 - Silleli Sürurinin yayınlanmamış şiirleri: 331 - 355 - 492 (2. c.) - 538 - 510 (3. c.) - Huzuri edili eser dolayısıyla: 350 - Bayburtlu Zihni: 359 - Aşık Cevri ve Hikmeti: 366.

II. CİLT

Aşık Sefilî: 383 - Emrah hakkında: 390 - Kaptibinin bilinmeyen deyişleri: 396 - Aşık Ömer'in ustası Şerifi: 405 - Karamanlı Gufranı: 438 - Emrah hakkında yeni notlar: 454 - Aşık Nihani: 458 - Gevherinin bilinmeyen deyişleri: 459 - Fakir Rüstü: 491 - Karacaoğlanın üç şiiri: 518 - Aşık Nihani: 530 - Huzuri: 535 - Aşık Veysel: 546 - Yeni bir Karacaoğlan masalı: 548 - Derunünün bir destanı: 574 - Kuroğlu: 625 - Yusufeli Pervani: 627 - 643 - Kel Hasan: 634 - Huzuri Coşkun: 639 - Ercişli Emrah: 647 - Aşık Peri Hamam: 652 - 680 - Derdioçuk: 685 - Nallinin ölümlü: 687 - Davut Süvari: 713 - Konyalı Semî hakkında yeni bilgiler: 738 - Manici Dilşat Hamam: 758.

III. CİLT

Karacaoğlanın bilinmeyen bir şiiri: 772 - Aşık Hayreti: 788 - Konyada yasayan Türabi: 796 - Şemî'nin ölümlü tarihi: 803 - Aşık Zülâlî: 823 - Sey-

rani: 836 - Kızılbaş şiirlerinde sual - cevap: 841 - Cemal'in Hüma ve Hümayun adlı eseri: 856 - Bilinmeyen bir şair mi: 861 - Huzurinin köyünü ziyaret: 873 - Cahidi: 875 - Huzuriye dair notlar: 885 - Yunus Emre'ye değin: 891 - Halk şairlerinin birbirine benzeyen şiirleri: 894 - Abdal mahlaslı üç saz şairi: 898 - Seyrani dolayısıyla bir cevap: 906 - İki kadın şair üzerine: 908 - Seyrani dolayısıyla: 915 - Nafia Hanım: 918 - Bir kılık destanı (Firrari): 933 - Aşık Demir: 954 - Pir Sultan Abdal'ın iki şiiri: 955 - Gaziye duamız: 962 - Aşık İznin'in iki şiiri: 965 - Âdile Sultan meselesi: 973 - Âdilcevalı halkşairleri: 979 - Kuloğlu: 995 - Huzurinin manevi âlemi: 1009 - İsmiyok: 1014 - 1053 - 1081 - 1115 - Yurt için ağlayan üç benli kız (şair): 1018 - Konyada 1928 kuraklığı: 1035 - Bosnavi Baba: 1036 - Kurbanlık hikâyesi: 1066 - Zuhuri ve şiirleri: 1093 - Aşık İznî: 1140 - Dertlinin ölümlü: 1145.

IV. CİLT

Alioğlu - Dedemoğlu: 1159 - 1171 - Huzuri: 1177 - 1207 - 1301 - Aşık Fasihî: 1186 - Aşık Pervani ile Gülüşhanım karşılaşması: 1209 - 1243 - 1277 - Kul Sakin: 1220 - Bir halk şiiri üzerine: 1227 - İki mevlevî şair: 1239 - Aşık Raci: 1240 - Dördüvânî Hümi: 1247 - 1269 - Aşık Mansur: 1250 - Aşık Yılanhoğlu: 1256 - Zuhuri hakkında: 1260 - Mustafa Şerifi: 1267 - Kirsehirli Aşık Kerem: 1268 - Aşık Ziverî ve Rehberoğlu: 1286 - Seyraninin yeni şiirleri: 1291 - Niçin cevap vermiyoruz (şairlerle ilgili): 1299 - Nüzulî: 1309 - Şafîlî: 1319 - Karacaoğlanın yeni şiirleri: 1323 - 1330 - 1348 - 1353 - 1357 - 1403 - 1431 - 1454 - 1512 - Aşık Tahir: 1340 - Aşık Nacari: 1352 - Aşık Hacı Hakkı: 1371 - Aşık Mehmet Çakırtaş: 1374 - Aşık Lütfî: 1398 - Aşık Ömerin Atatürke ağıdı: 1400 - 7. ihuri hakkında: 1433 - Aşık Şükrü: 1434 - Kul mahlaslı şairler (Kuloğlu, Kayıkcı Kul Mustafa): 1436 - Aşık Çileli: 1445 - Aşık Ekşi: 1466 - Aşık Derci: 1469 - Bir Ürgüp güzellemeşi (Yusuf Sadi): 1474 - Aşık Cevdet: 1480 - Aşık Şirazi: 1492 - Yunus Emrenin mezarı hakkında notlar: 1510.

V. CİLT

Delî Balta: 1540 - Karacaoğlanın yaşadığı çağ: 1555 - Bu Sait kimdir: 1560 - Ürgüplü Aşık Mahvî: 1573 - Bir mevlevî kadın şair: 1576 - Haydar Baba: 1578 - Cingöz Oğlu Seyit Osman: 1588 - Dadaloğlu: 1632 - Seksen yıl önce Karacaoğlanın köyünde: 1637 - Aşık Tevfik: 1645 - Cingöz Oğlu Seyit Osman: 1651 - Yeni halk şiiri ve şairleri: 1665 - Ürgüplü Memiş Şahin: 1680 - Aşık Örgüven: 1715 - Yusufeli Keşi: 1717 - 1840 - Seyit Osmanın bir şiiri: 1728 - Aşık Necip: 1748 - Atatürke ağıt: 1792 - Aşık Düne Sultan: 1845 - Dadaloğlanın bir şiiri: 1880 - Dursun Cevâni: 1851 - Aşık Remzi Halit Bayrı mıdır: 1852 - Gevherî (kitap): Galip Fuat: 1879 - Talibi Coşkun: 1885 - Kerem le Aslı hikâyesinin yazarı kimdir: 1888.

MASAL — EFSANE — RİVAYET — FIKRA

I. CİLT

Ayasofya Türk efsaneleri: 9 - İçki müptelâları: 17 - Cücan ile dev: 62 - Tırtın eden kabacık (masal): 78 - Kös - Kös (masal): 142 - Halk hikâyesi-

rinde köse ve köseler: 147 - Davut Antakinin Antakya'da yaşayan hatıraları: 153 - Şahitler kayesi: 191 - Unkapanı hakkında rivayetler: 196 - Beşiktaş, Kasımpaşa, Hasköy, Cibali ve Ayakapı'ya dair rivayetler: 230 - Ayı ile keçi (masal): 239 - Dirsehan oğlu Boğaç efsanesi: 259 - Kırk köse ile bir köse (masal): 271 - Kankuyusu (efsane): 275 - Çıldırda «Üç-Oğuz kardeşler efsanesi: 322 - Gerdek Kayası ve Havuz başı (efsane): 333 - Yüreğim... (masal): 367.

II. CİLT

Taşlaşan gelin alayı (efsane): 399 - Çırpıcı Baba (masal): 431 - Çifte minareler efsanesi: 443 - Gölden çıkan su aygırı efsanesi: 462 - Cennet Bursa efsanesi: 466 - Kaşıkçı güzeli (efsane): 568 - Pir Goca (masal): 576 - Bülbülü ötmeyen gebir (efsane): 681 - Gökten inen ejderha efsanesi: 697 - Kaz ütme (fikra): 703 - Baltacı Ömer Paşa (masal): 704 - Kasdın neydi monî (fikra): 709 - Canbolat masalı: 720 - Rumelihisarı ve Fatıhe dair bir efsane: 729 - Ali Cengiz oyunu (masal): 735 - Ayasofya efsanesi: 736 - Çoban (masal): 752 - Kuroğlu İstanbulda: 761 - Deli karı (masal): 763.

III. CİLT

Karakoyun masalı üzerine: 773 - Ashabıkefî masalı: 784 - Kâtip masalı: 788 - Sarı yıldız, mavi yıldız: 801 - Keklik ve tiki ile ayı masalı: 832 - Hog mu erim (fikra): 843 - El bilmez mârifet alelacayıp oyunu masalı: 847 - Alageyik: 850 - Bamsi Beyrek'in Zile veyantı (Dedekorkut): 853 - Konyada Tavus Baba efsanesi: 860 - Kel Oğlan masalı 863 - İran Şahının oğlu (masal): 878 - İnce Mehmet (efsane): 889 - Kırk dost masalı: 895 - Korak masalı: 895 - Yörük kız Güher ile Yörük oğlu Ahmet (H. hikâyesi): 911 - Kuyumcu ve padişah masalı: 912 - Yörük ne yer (fikra): 917 - Keşgin kız (efsane): 926 - Balıkesir yöresi Karakeçili sohbetleri: 927 - 943 - 973 - Akgül seni: 949 - Ayzektaki taput (efsane): 952 - Sebin Karahisar kalesi: 983 - Çiğnansa söylenmiyen sır (masal): 991 - Laf ebesi (masal): 1023 - Keioğlanın ettikleri (masal): 1037 - Allagaou efsanelerinde Türkler: 1057 - Demirci Dede efsanesi: 1096 - Harbe giden saka kuşu (masal): 1120 - Çoban çemresi efsanesi: 1126 - İnatçı horoz (masal): 1149.

IV. CİLT

Barak ve Burak (efsane ve tarih): 1135 - Ayşe Ananın deliliği (masal): 1264 - Altaşman efsanesi: 1289 - Salmanınöğlü (masal): 1295 - Üç Köse (masal): 1343 - Aşık Paşa (efsaneler): 1355 - Bevoğlu Ali (masal): 1407 - Bir Eti efsanesi: Sandı: 1411 - Konyada evliya sayını: 1417 - Tülü'n (masal): 1423 - Van Gülü - Turnalar Gülü (efsane): 1427 - Konya adının efsanesi: 1432 - Kös Deçe ve Mersin Dede efsanesi: 1455 - Üvey ana (masal): 1467 - Deli kardeş (masal): 1487 - Kız evliyalara (efsane): 1505 - Konyalı Kayzeriliye nası külah geydirdi (fikra): 1420.

(not: 80. sayıda sayfa no. larında yanlış dizi var 1271. sayfa 2271 olarak basılmış, bu yanlışlık 81. sayının sonuna kadar sürmüştür. Düzeltilemesi rica olunur.)

V. CİLT

Her işi gören değirmen (masal): 1551 - İstan-

B İ Y O G R A F Y A

I. CİLT

Vahit Lütfü Salcı: 130 - Vahit Lütfünün son şiiri: 158 - Folklorcu Vahit Lütfü Salcı: 165 - Ali Rıza Yalçın: 179 - Adnan Saygun Amerikada: 183 - Ahmet Kudsi Tecer: 307 - Vahit Lütfü Salcı: 309 - Haluk Nihat Pepeyi: 313.

II. CİLT

Aşık Huzuri: 443 - Naci Kum: 492 - Naci Kum: 519 - Sermet Muhtar: 559 - Ahmet Şükrü: 705.

III. CİLT

Dr. Suat Baydur Hoca: 877.

IV. CİLT

Zeki Dalboz (Mekkiye giden Yuvancos): 1165 - Dimitri Kantemir: 1189 - Belâ Bartok'u anılar: 1249 - Konyalı Oğlakçı Hacı Hasan: 1401 - Mevlâna: 1409 - Ahmet Talât Onay: 1429.

V. CİLT

Şakir Ülkütaşır: 1547 - Mehmet Halit Bayrı: 1561 - Mahmut Rağıp Gazimihal: 1592 - Hamit Zübeyr Koşay: 1625 - Abdülkadir İnan: 1639 - İbrahim Aczi Kendi: 1658 - Büyük folklorcu Evliya Çelebi: 1713 - Oğuzlama ve Basri Gocul: 1727 - Halit Bayrıyı kaybettik: 1775 - Kösemihal Bahşı: 1801 - Taha Toros: 1810 - Halit Bayrı (özel sayı): 1817 - 1835 - Vahit Lütfü Salcı: 1843 - Halit Bayrı'nın arkasından: 1863.

KİTAPLAR — ERFİSTİRMELER

I. CİLT

Oğuzlama: 27 - Yeni bir folklor ve etnografya kılavuzu: 103 - Yusufeli Huzuri: 118 - Yuvaktası - Kırk Kardeş - Kekik kokusu: 135 - Sümmaniye dair: 149 - 172 - Sümmaniye hakkında: 206 - Susmuş Saz: 243 - Yusufeli Huzuri: 294 - Huzuri hakkında: 350 - Bayburtlu Zihni: 359 - Bir no-nografi tahriri: 373 - 411 (2. c.).

II. CİLT

Emrahın ikinci baskısı: 390 - Alaca Höyük: 429 - Folklor elkitabı: 441 - Huzuri dolayısıyla: 493 - Ankaranın eski evleri: 512 - Karacaoğlan: 517 - Fevzi Halıcı: 540 - Yeni bir Karacaoğlan masalı: 548 - Türk halk edebiyatı: 591 - Yeni ve değerli bir eser: 593 - Karacaoğlan: 623 - Nasîl'den şiirler: 650 - Derdioçuk: 685.

III. CİLT

İzahlı Konya bibliyografyası: 800 - Konya evleri: 804 - Seyrini 836 - Yurt dışından gelen folklor kitabı: 859 - Seyrani dolayısıyla: 915 - Şafaklar dolusu: 951 - Dertli ve Seyrani (tenkit): 971 - Erzurum bilmesceleri: 982 - Dertli ve Seyrani münasebetleriyle: 1006 - Bir tenkit üzerine (Dertli ve Seyrani): 1012 - 1027 - Biraz daha dikkatli olalım: 1031 - Dertli - Seyrani hakkında (tenkit): 1051 - Cevaplara cevap: 1078 - Dertli ve Seyrani: 1087 - Şifalı ile Selvihan hikâyesi: 1109 - Cevaplara ce-

bulda ziyaret yerleri: 1565 - 1581 - 1597 - Hocanın aklı (masal): 1580 - Kuroğlanın Kiziroğlu kolu: 1646 - Adnan kurutma kayası (köy konuşmaları): 1657 - Nâ-mert adam (masal): 1662 - Beyoğlanın kızı (masal): 1664 - Bir Konya masalı: 1719 - Genç Osman ve Seyh Zulfataş efsanesi: 1732 - Evdirse (efsane): 1746 - Murtaza ile şeyhade (masa): 1750 - 1766 - Bamsi Beyrek'in Sivas söylentisi (Dedekorkut): 1771 - 1798 - 1814 - Feslikanlı kız (masal): 1873 - Kerem ile Aslı hikâyesinin yazarı kimdir: 1888 - Fatma ablanın kızı (masal): 1893.

ETNOGRAFYA MALZEMESİ

I. CİLT

Türkmen, Yörük ve Tahtacılar arasında tetkikler, görüşler: 69 - 90 - 125 - 156 - 175 - Uludağ'da Türkmen etnografyası: 120 - 136 - 151 - 163 - 185 - 200 - 214 - 232 - Konyada helvacılık: 159 - Naldöken Tahtacıları: 263 - 279 - 329 - 365 - 393 (2. c.) - 838 (3. c.) - 871 - Konyanın külfetsiz nimetleri: 265 - 281 - Trabzonda içtimal ve iktisadi hayat: 292 - Harman döğme: 303 - Konyanın tandırı: 342 - Döğen sürme: 356 - Avcılık ve aletleri: 357 - 426 (2. c.) - 511 - 542 - 603.

II. CİLT

Anadoluda göçebe Türkler: 486 - Saman çekme: 620 - İstanbul külfetli nimetleri: 671 - Bulgur çekme ve kış hayatı: 746.

III. CİLT

Türkiyede eski medeniyetlerin maddi kültürde temadisi: 792 - 813 - 825 - Konya oya ve yaşmakları: 898 - Konya külahı: 901 - Milli kayafetlerimiz: 935 - Mısır unundan yapılan yemekler: 943 - Kirsehirde kuşluk kuru yiyecekler: 966 - Bahçe dikmek: 976 - Himista aşiretler: 1029 - Ankara sofuluğu: 1091 - Tokatta yazmacılık: 1131 - İstanbulda sırmakçılık: 1142.

IV. CİLT

Mevlevî sikkeleri: 1193 - İstanbulda kuyumculuk: 1211 - Ahlatta geyim ve süs: 1221 - Kırklarelinde saraycılık: 1237 - Konyada el sanatları: 1253 - Mevlevilikte destar ve şekilleri: 1259 - Avculukla ilgili folklor malzemesi: 1287 - Nizip'te sa-bunculuk ve halıcılık: 1311 - Nebati boyalar: 1325 - Boiu ve havalisinde dericilik: 1342 - İstanbulda tasatlık: 1349 - Ahlatta ısı ve ışık: 1390 - Kırklarenci uşağı: 1444 - Gölpazarıda avcılık: 1447 - Turfan kuzuları (beslenme): 1452 - İstanbulda enfiyecilik: 1477 - Konyada dericilik: 1494 - İstanbulda mumculuk: 1513 - Konyada deri işleri: 1532.

V. CİLT

İstanbulda çadırcılık: 1542 - İstanbulda ke-gecılık: 1613 - İstanbulda mühürçülük: 1650 - Konya evleri: 1673 - 1707 - 1733 - 1776 - Eski Türk kılımları ve geleneği: 1705 - Kıbrıs etnolojisi ve etnografyası: 1745 - Halk resimleri var mıdır: 1857 - Konyada çobanların eşyaları: 1912 - Konya milli giyimleri (I): 1941.

vap: 1113 - Türk Argosu hakkında: 1121 - Bölge etnolojisi yahut folklor: 1137.

Türkiyede Aşık Hikâyeleri: 1527.

V. CİLT

IV. CİLT

Tarihte ve bugün Şamanizm: 1192 - Halk Şiiri (14-17. yz): 1214 - Lise müzik kitabı: 1218 - Korkuk Horyatları: 1262 - Folklor elkitabı: 1265 - Halk Şiiri (18. yz.): 1279 - Niçin cevap vermiyorum: 1298 - Türk Sanatı - Türk Yurdu: 1312 - Dergiler arasında: 1326 - Anadolu Efsaneleri: 1331 - Dergiler arasında: 1376 - Çağlayanlar: 1426 - İstanbul Caddesi: 1453 - Devlin izinde (masal kitabı): 1470 - Türk Etnografya Dergisi: 1514 - 1905 Güney Doğu

Bir Kitap: 1550 - İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi: 1596 - Konya Folkloru: 1691 - Afyon Karahisar Türküleri: 1615 - Bale tarihi hakkında değerli bir kitap: 1725 - Etnomuskoloji: 1726 - Dedekorkut hakkında iki eser: 1796 - Sultan Vele-din Türkçe manzumeleri: 1812 - Macaristan Türk âleminde çizgiler: 1837 - Gevheri: 1834 - Yurd dışında Türk Davulu: - Çocuk tekeremeleri üzerine bir kitap: 1940.

Dergimizin Ciltleri

Dergimizin daha evvel çıkmış ve birkaç defa hazırlanmış olan ciltleri bundan bir müddet evvel tükenmişti. Bunun üzerine mevcudu kalmayan sayılarımızın bir kısmını yeniden bastırdık.

Yeni Sipariş kaydına başlamış bulunuyoruz. Eylül 1959 başından itibaren bu siparişler gönderilecektir. Baskı, kâğıt ve cilt bezlerinin nisbet-siz şekilde yükselmesi üzerine bu ciltleri, hiç bir kâr gözetmeden ancak 20 liraya çıkarabilmekteyiz. Beş cilt bir arada 100 liradır. (Bayi ve kitapçılara yalnız 5. cilt dağıtılacaktır).

I. Cilt: 1-24. sayılar 20 Lira

II. » 25-48. » » »

III. » 49-72. » » »

IV. » 73-96. » » »

V. » 97-120. » » »

I, II, III, IV ve V. SAYILAR BİR ARADA 100 LİRA

Dergimizin yıllık abonesi 6, cilt abonesi 12 liradır.

DERGİMİZİN SATILDIĞI YERLER:

Dergimizin her ay çıkan yeni sayılarını İstanbul'da Beyoğlu'nda Kitapsaray, Köprü'de Köprü Kitabevi'nde, Türbe'de Köşehan; Beyazıt'ta Sahafklar'da 4 No., Çarşıkapı'da Borklu Hoca, Marmara Sineması karşısındaki bayi, Ayaspaşa'da Ataç Kitabevi, Ankara'da Berhalp Kitabevi, Ulus Meydanı'nda Bayi Yakup, Konya'da Yeni Kitabevi, Tokat'ta Nuri Diren Kitabevi Erzurum'da Hüseyin Öndüç Kitabevinde bulabilirsiniz.

İNDEKS

(YAZAR ADLARINA GÖRE)

SAYI: 97 — 120 © SAYFA: 1537 — 1956

ACAROĞLU Türker: İstanbul Radyosu Kitap se-verlerle başbaşa saatinde Bayır, Sf. 1223.

AKBAŞ Aşık Kemzi (Mehmet Halit Bayır): Hiç (şiir), Sf. 1831.

AKSEL Mahik: Halk resimleri var mıdır, Sf. 1357.

AHYAVAS Ragıp: Konya Folkloru, Sf. 1601. — Eski Karagöz oyunları 1945.

ALKAN Erdoğan: Sarkışlam (şiir) Sf. 1559.

ALPAN Halit: Kalmadı (şiir), Sf. 1644 — Neyleyim (şiir), 1686.

ARSEVEN Veysel: Her işi gören değirmen (masal), Sf. 1551 — Halk müziği ve halk türküleri üzerine, Sf. 1569 — Halk müziğinde ritim (I), 1550 — (II), 1604 — Halk müziğinde melodi, 1627 — Halk müziğinde metrik sistem. (Öçüler), 1641 — Halk müziğinde tonal-modal bünye (diziler), (I), 1739. — (II), 1761 — Halk müziğinde form (şekil) (I), 1774 — (II), 1793.

ARTAN Gündüz: Kars'ın Göle ilçesinde kız isteme ve nişan (I), Sf. 1308 — Düğün (II), 1970, Göle ilçesinde kirvelik 1944.

ASLANGÜL (Aşık Cevdet): Gülümser (şiir), Sf. 1541 — İzahlı Türk Halk edebiyatı antolojisi, 1596.

ATAMAN Ali: Bir Konya masalı: «Beyoğlunun kızı», Sf. 1684.

ATAMAN Sadi Yaver: UNESCO ve Milli kültürümüz, Sf. 1553 — Doğu Türkistan Folkloru'ndan örnekler, 1630 — Safranbolu'da Adam Kurutma Kayası, 1657 — Kula Kadir, 1729 — Dübek başında, 1759 — Kazdağ'ında Sarıkız (I), 1790 — Bayır'ı anış, 1832 — Kazdağ'ında Sarıkız (II), 1910.

ATSIZ N.: Türk Folkloru'nun büyük mütehassısı Mehmet Halit, Sf. 1226.

BABAGİL İffet: Konya kadınlığı ve Konya evleri (I), Sf. 1673 — (II), 1707 — (III), 1733 — (IV), 1776.

BAHÇECİ Mehmet: Hocanın aklı (masal), Sf. 1520 — Namert adam (masal), 1662 — Borcak köyünde seydim, 1765 — Atatürk'e ağıt, 1792 — Borcak köyünde yağmur duası, 1833.

BALCIOĞLU Dr. N. Refik: Doğu Anadolu'da yaşanan gelenekler, Sf. 1911.

BALTACIOĞLU Prof. İsmayıl Hakko: Karagöz kimdir, nedir?, Sf. 1921.

BATUR Muzaffer: Gölpazarı'ndan derlenen bilmeceleler, Sf. 1734.

BAYKURT Şerif: Halk dansları topluluklarımızın

kiyafetleri ve eşlemelerimiz, Sf. 1692 — Yeni derlenen Trakya halk dansları, 1753 — Ötünü'nün yıldönümünde Vahit Lütfi Sa'ci, 1943.

BAYRI Mehmet Halit: Bir mutasavvıf gair İlyadar Baba, Sf. 1578 — Aşık Tefrik, 1645 — Aşık Örgüevren, 1715 — Aşık Necip, 1748 — Aşık Dursun Cevlani, 1851 — İstanbul bekçi ve Ramazan mânileri, 1886.

BEŞE M. Eaver: Halit Bayır'ın arkasından, Sf. 1882.

BEYHAN Ali İhsan: Niğde ve dolaylarından derlenen atasözleri (I), Sf. 1671.

BOZDOĞAN Mehmet: Müftüye ağıt, Sf. 1600.

ÇAĞLAR Behçet Kemal: İki eser: «Dede Korkut Kitabı» ve «Dede Korkut Masalları», Sf. 1796.

CALDAĞ M. Mustafa: Asker mektupları, Sf. 1731.

ÇÖPEK Hüseyin: Bir Konya masalı: «Uyusun uyanın da», Sf. 1719.

DADALOĞLU Nebi: Cingözöğlü Seyit Osman, Sf. 1588 — Dadaloğlu, 1632 — Dadaloğlu'nun sanılan Cingözöğlü'ne ait bir şiir, 1661 — Cingözöğlü'ne ait başka bir şiir, 1728 — Dadaloğlu'nun bir şiiri, 1800.

DAĞLIOĞLU Hikmet Turhan: Kaybettığımız büyük folklorcu, Sf. 1827.

DAMGACI Mıhrinnisa: Dayımız Bayır için, Sf. 1835.

DAMACI Raci: Allahın dediği olur (şiir), Sf. 1635.

DEMİRCİOĞLU Yusuf Ziya: Mehmet Halit Bayır için, Sf. 1817.

DEMİRAY Güner: Gemerek'ten mâni ve ağıtlar, Sf. 1855.

DEMİRDAĞ Sait: Uluberlu'da sıcan günü, Sf. 1544.

DEMİROĞLU Faiz: Soğuk algınlığı ve öksüzüğün halk ilaçlarına göre tedavisi, Sf. 1572.

DEMİR Yüksel: Çanakkale'de çocuk adabları, Sf. 1749.

DİZDAROĞLU Hikmet: Kitaplar arasında: «Afyon-karahisar Türküleri», Sf. 1615 — «Sultan Vele-din Türkçe manzumeleri», 1812 — «Gevheri», 1864.

DUYURAN Dürrüşevher: Karagöz'de maddi ve teknik, Sf. 1927.

ELMAS Yılmaz: Karahüseyinli köyünde ramazan davulu ve mânileri, Sf. 1674.

ERDOĞAN Muzaffer: İstanbul'da cadirelik, Sf. 1542 — İstanbul'da keçeciik, 1613 — İstanbul'da mühtürcülük, 1650.

ERGIN Osman: Bir çingene çeyizi gösterisi, Sf. 1903.
FINDIKOĞLU Ord. Prof. Ziyaettin Fahri: Folklorcu Mehmet Halit, Sf. 1825.

GAZİMİHAL Mahmut Fağrı: Halk Oyunlarımızın ana figürleri, Sf. 1537 — Çalgubilim (organoğrafya), 1574 — Kevür'den Çöğür'e, 1619 — Halk sazlarının kütalar arası yayılışı, 1319 — Saz ve tel 1633 - Baş Ozan Korkut Ata ve onun yeteleme kopuzu, 1653 — Mehterhane ve davulzar-nalı halk oyunları, 1397 — Kitaplar: Gönüli Yüce Türk Bale tarihi hakkında değerli bir kitap, 1725, Etnomuskoloji, 1726 — Metin taramaları, 1737 — Köy adlarının ışığı altında (I), 1753 — «NT» bitimli kelimeler (II), 1777 — 1783 — Cavunt Oğlu Kösemihal Bahşı (III), 1801 — Mehmet Halit Bayrı'yı anarken, 1830 — Macaristan Türk Âleminin çizgiler, 1837 — Karadeniz kemençesi, 1907 — Karagöz, kukla ve yapma bebekler, 1926 - yurt dışında Türk davulu, 1937.

GÜGCELİ Yaşar Kemal: Eski Türk kılımları ve kılımlılık geleneği, Sf. 1705.

GÜKALP Mehmet: Beytüşşebap ve civarında evrenme, Sf. 1606 — Köroğlu kollarından Kızıroğlu Mustafa kolu, 1646 — Beytüşşebap civarında şeyhler ve ağalar, 1712 — Edebiyat tarihçimiz Bayrı, 1821.

GÖKŞEN Enver Naci: Yeni halk şiiri ve şairleri Sf. 1865.

GÖLPINARLI Abdülhakî: Karagöz'e ait bir şaheser, Sf. 1924.

HACALOĞLU: Fındıklı'dan bir ağıt, Sf. 1647.

HİNÇER Bora: Karagöz oyunu nasıl başlar ve oynatılır, Sf. 1935.

HİNÇER İhsan: Bazı halk ilâçları, Sf. 1660 — Brüksel Sergisi ve Türk milli dansları, 1685 — Kıbrıs etnoloji ve etnoğrafyası, 1745 — Değerli folklorcu Mehmet Halit Bayrı'yı kaybettik, 1785 — Bayrı'nın hayatı, şahsiyeti, eserleri, 1833 — Aşık Remzi Akbaş M. Halit Bayrı mıdır?, 1852 — Gölgü oyunları ve Karagöz'ün doğuşu, 1931. — On yıl biterken, 1943.

İLHAN Pertev: Diyarbakır'da fareler günü, Sf. 1557.

İNAN Abdülkadir: Mehmet Halit fedakâr bir ülkücü idi, Sf. 1824 — Türü törenlerde ters giyme âdeti, 1861.

KATIRCIOĞLU Bahri: Medine'ye ağıt, Sf. 1563.

KAYNARDAĞ Arslan: Halit Bayrı'da kitap sevgisi, Sf. 1836.

KIRZIOĞLU M. Fahrettin: Kars şehrinde Karagöz oyunu, adları ve döşemeleri, Sf. 1789 — Koyuncu Türklerde saya şenliği ve Kars'ta derlenen Sayacı türkülleri (I), 1847 — (II), 1881.

KOÇ Mustafa: Bolayır'da bahtiyar oyunu, Sf. 1608.

KONUR: Düşün türkülleri ve Türk ailesi, Sf. 1621.

KÜÇÜKBEZİRCİ Seyit: Konya'nın Sarıcalar köyünden ninniler, Sf. 1846 — Konya'da çobaların giyimini, yaşayışı ve eşyaları, 1912.

MEHMET Nuri: Bolu'da sohbet, Sf. 1866.

MEMİSOĞLU Fikret: Brüksel Sergisi ve Çaydağı'ra üzerine, Sf. 1867.

MEMİSOĞLU Hasip: On halk dansı topluluğu, on ayrı bölge, Sf. 1699.

OGÜLTÜRK Halil Cemal: Pamukkale ve Bergama kermesleri, Sf. 1545 — Türk Folkloru'nun Yugoslavya'da görülen tesirleri (II), 1577 — Türk milli dansları seymenesi, 1689.

OKAY Haşim Nezihi: Halk şiiri yazan üç aydın şairimiz: I Galip Fuat Uzunhasanoğlu, Sf. 1879.

ONURAY Hayrinnisa: Dayımız Bayrı için, Sf. 1835.

ORHAN Tarık: Sivas'ta bir köy vardı (şiir), Sf. 1541 — Divriği'den atasözleri ve tâbirler (I), 1913.

ÖCAL Mehmet: Urfa mânileri, Sf. 1784.

ÖNDER Ali Rıza: Ürgüp'lü Aşık Mahfi, Sf. 1573 — Ürgüp'lü Memiş Şahin, 1680 — Oğuzlama ve Basri Gocul, 1727 — Eğin mânileri, 1839.

ÖNDER Mehmet: Bir Mevlevî kadın şairimiz Tevhîde Hanım, Sf. 1576 — Konya milli giyimleri (I) 1941.

ÖNER Necati: Millî oyunlarımız, Sf. 1686.

ÖZDER Adil: Yusufeli'li Keşfi, Sf. 1716 — Yusufeli'li Keşfi ve eserleri, 1841.

ÖZSEVEN Adil (Mehmet Halit Bayrı): İstanbul'da ziyaret yerleri (I), 1565 — (II), 1581 — (III), 1597.

ÖZTELLİ Cahit: Saz şairi Deli Balta, Sf. 1540 — Karaca Oğlanın yaşadığı çağ, 1555 — Folklor, halk edebiyatı, aşık edebiyatı, 1585 — Seksen yıl önce Karaca Oğlanın köyünde, 1637 — İbrahim Aczi Kendi, 1658 — Müzik ve halk sazlarında ilgili maddeler, 1678 — Çocuk oyunlarında ebe çıkartma tekerlemeleri (I), 1721 — XVII. yüzyılda büyük bir folkloru: Evliya Çelebi, 1713 — Çocuk oyunlarında ebe çıkartma tekerlemeleri (II), 1742 — Bamsî Beyrek'in Sivas şöylen-tisi (I), 1771 — (II) 1798 — (III) 1814 — Türk Folklorunun büyük ustası Bayrı, 1821 — Başa toprak savurmak ve ilti, yas gelenekleri, 1860 — Kerem ile Aslı hikâyesinin yazarı kimdir, 1888 — İlk millî oyun araştırmamız, 1897 — Türklerde Ant — yemin, 1938.

ÖZSU M. Necati: Seferihisar oyunları (I), Sf. 1532 — (II), 1651 — (III), 1743.

PETEKÇİ Ahmet: Bir Konya efsanesi: «Evdirege», Sf. 1746.

POLAT Sükrî: Aşık Talibî Coşkun ve Sugehri, Sf. 1885.

SAYGI Osman: Genç Osman ve Şeyh Hamza efsa-

ARAŞTIRMALARI

neleri, Sf. 1732.

ŞİYAVUŞGİL Prof. Sabri Esat: Karagöz elden geliyor mu? Yunan Karagözü, Karagöz nasıl dirlir?, Sf. 1929.

TANER Haldun: Brüksel'de kılıç-kalkan şakırtıları, Sf. 1769.

TECEE Ahmet Kutsî: Bayram yeri, Sf. 1675 — XV. yüzyıla ait oyun-rakıs hakkında mühim bir eser (I), 1695 — (II), 1709 — (III), 1723 — (IV), 1754 (V), 1805 — Örnek olacak bir hayat, 1822 — XV. yüzyıla ait oyun-rakıs hakkında mühim bir eser (VI), 1901 — Karagöz ve kuktaya ait kısa notlar, 1917.

TILGEN Nurullah: Karagöz oyunları sözlüğü, Sf. 1933.

TOPBAS Şükâfe: Konya köylerinde çetnevir, Sf. 1624.

TUNÇER Ferit Fağrı: Aşık Döne Sultan, Sf. 1845.

TUNÇ Ali: Halk edebiyatında akşam garipliği temâ örnekleri, Sf. 1731.

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI: Folklorcularımız: Mehmet Sakir Ülkütasır, Sf. 1547 — Mehmet Halit Bayrı, 1561 — Mahmut Fağrı Gazimihâl, 1592 — Dr. Phil. Hamit Zübeyr Koşay, 1625 — Abdülkadir İnan, 1639 — İbrahim Aczi Kendi, 1658 — Taha Toros, 1810 Halil, kili, kaşık sergisi, 1631 — Malik Aksef'in resim sergisi, 1669 — Maarif Vekâletinin folklor ve etnoğrafya anketinin soruları, izahları, 1682 — Basın — Yayın ve Turizm Umum Müdürlüğü ve Halk oyunlarımız, 1687 — Londra'da bir Kıbrıs düğünü, 1875 — Arnold Van Gennep'in 2. ölüm yıldönümü, 1902 — Dünya folk dansları ne gün, nerede görülebilir?, 1906 — Karagöz sanatkarları derneği, 1936.

ULUER Recep: Bursa ve Merzifon'da sıcan günü, Sf. 1544.

UYGUNER MUZAFFER: Kitaplar arasında «O yakadan bu yakaya», Sf. 1550 — Kandıra'da oyunlar ve insan azalarına dair inançlar, 1589 — Kandıra'da düğünler, 1629 — Kandıra'da bazı hastalıklar ve tedavi usulleri, 1667 — Kandıra'da bilmece, 1716 — Kandıra'da Kurban Bayramı, 1741 — Ticarî ürf ve gelenekler, 1877 — Çocuk tekerleme'eri üzerinelin kitap, 1939.

ÜLKEN Prof. Hilmi Ziya: Tantanasız yaşayan ve ölen değer Bayrı, Sf. 1819.

ÜLKÜTAŞIR Mehmet Sakir: Bir vak'aya veya fıkraya dayanan halk tâbirleri (V), Sf. 1571 — (VI), 1655 — (VII), 1760 — Türkiye Halk Edebiyatı Âleminin kaybı, 1829 — Bir vak'aya veya fıkraya dayanan halk tâbirleri (VIII), 1871.

VERİMEER Osman Faruk: Türkiye'de insan gıdası. Türk Mutfağı, giyim ve kıyafet, halk sanatları ve meslekleri hakkında Maarif Vekâletinin bir tamini, Sf. 1649.

YARAR Mehmet Turan: Bu Sait kimdir, Sf. 1560 — Koşma (şiir), 1618.

YILDIZ Hüsnü: Serik'te at yarışları, Sf. 1568 — Zulfü Siyah ile Şihzade masalı (I), 1750 — (II), 1766 — Feslikancı Kız masalı, 1873 — Fatma Ablanın kuzuları masalı, 1893.

YÖNETKEN Halil Bedi: Halk danslarının yayımı, Sf. 1558 — Halk danslarının bizdeki yayımı, 1586 — Halk danslarının öğretimine dair, 1602 — Türk Halk Oyunlarını Yaşatma ve Yayma, Tesisi, 1617 — Halk müziğinin değer ve önemi, 1670 — Halk danslarını korumak ve yaşatmak, 1702 — Türk Folkloru'nda Kıbrıs kemesi ve zey-beği, 1738.

YUNĐ Kerim: Silifke Folkloru'nda Kıbrıs, Sf. 1536 — Silifke'de orman bitkileri üzerine araştırmalar, 1890.

ZİYAĞLU Râkım: İstanbul Radyosu Belediye saatinde Halit Bayrı, Sf. 1823.

YENİ ÇIKAN ESERLER:

Sayfa: 1549 - 1558 - 1614 - 1623 - 1643 - 1656 - 1677 - 1720 - 1730 - 1747 - 1768 - 1780 - 1795 - 1801. den evvelki kapak içi - 1849 - 1874 - 1891 - 1905 - 1915 - 1944.

AYIN FOLKLORLA İLGİLİ DİĞER OLAYLARI:

Dergimiz 9 yaşında, Sf. 1539 — VIII. Türk Dil Kurultayı, 1552 — Oğuzlaştırma Enstitüsü'nün hazırladığı Türk milli kadın giyimi, 1685 — Bursa kılıç — kalkan das topluluğuna ait bir resim, 1691 — Çorum halk dans topluluğuna dahil bir genç kızın milli giyimile Rumelhisar önünde vapur güvertesinde çekilen bir resmi, 1694 — Erzurum halk dans topluluğuna ait bir resim, 1701 — Onuncu yayın yılına girerken, 1736 — Brüksel sergisi ve halk danslarımız, 1752 — Türk Halk O. Y. ve Y. Tesisi'nin ilmi çalışmaları, 1752 — Kıbrıs'ta 19 Mayıs Bayramında çekilen Türk halk dansları gösterisi resimleri, 1744 — Millî Kütüphanede folklor arşivi kuruldu, 1764 — Oryantalist C. S. Mundy Sivas'ta, 1764 — Halk sanatları sergisi, 1784 — Sadi Yaver Atanan İstanbul Radyosu Halk Musikisi müşaviri oldu, 1809 — Gelecek sayımızı Halit Bayrı'ya ayırıyoruz, 1807 — Vatan, Dünya ve Milliyet gazetesine teşekkür, 1818 — Mehmet Halit Bayrı anıldı, 1844 — Melin And'ın halk dansları konulu konferansı, 1866 — Prof. Hasan Eren Kıbrıs'a folklor araştırmaları yapmaya gitti, 1865 — Aşık Cevdet'in hazırladığı antoloji, 1869 — Ankara Etnoğrafya Müzesi'nin çalışmaları, 1890 (1801) — III. Türk Halk Oyunları Bayramı, 1899 — Tahir Alangu'nun Keloğlan masalları konulu konferansı, 1909 — Dergimiz gelecek sayısını Karagöze ayırıyor, 1914 — Uluslararası Firis Dram festivali ve Karagöz 1920.

SOĞUK ALGINLIĞI

BAŞLANGICINDA **OPON** ALMAK FAYDALIDIR!

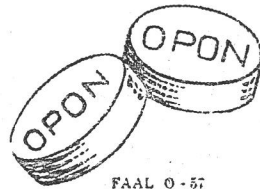
OPON baş, diş, adale, sinir, lumbago ağrılarını teskin eder. Bayanların muayyen zamanlardaki sancılı ve rahatsızlıklarında faydalıdır.

**SÜTÜN
AĞRILARA
KARŞI**

OPON

günde 6 tablete kadar alınabilir

FAAL 0-57

Yıllık abonesi 6,
altı aylık abonesi 3
Liradır.
Yurd dışı senelik abone
2 dolardır.

**TÜRK
FOLKLOR
ARAŞTIRMALARI**

Adres değiştirmelerde
ücret alınmaz.
Basılmayan yazılar
istenince geri gönderilir.
Ekicigil Basımevi

Yazı İşlerini Fiilen İdare Eden Mes'ul Müdür: İ. HİNÇER

Adres: Yeşildirek, Sultanmektebi Sokak, No. 17, İstanbul

«TÜRK FOLKLOR (= HALKBİLGİSİ) DERNEĞİ» NİN YAYIM ORGANIDIR.

1959'da

1.250.000
liralık
EV,
ARSA,
GELİR,
TAHSİL ve
PARA
ikramiyeleri

AKBANK

10
vitaminli

VİTAMİN A	VİTAMİN C
VİTAMİN B ₁	VİTAMİN D
VİTAMİN B ₂	VİTAMİN E
VİTAMİN B ₆	NIACİNAMİDE
VİTAMİN B ₁₂	CA PANTOTHENATE

AMPUL DRAJE
GOUTTE

Poli-Vital

ECZACIBASI
İLAÇ
FABRİKASI

LEVAND

RUBAFİLİN YANIK MERHEMİ

SÖT VEREN ANNELER,
KANSIZLIK, ZAFİYET
KLOROZ, İŞTİHAZSIZLIK
SIBACA VE NEKAHAT
İÇİN

HER İŞ ADAMI, VE HER MÜ-
ESSESE, REKLAMLARINI İS-
TANBUL TRAMVAY VE TUNEL
İDARESİNİN OTOBÜSLERİN-
DE, TRAMVAYLARINDA, Dİ-
REKLERİNDE VE TUNELDE
YAPIYOR.

SİZ DE MALİNİZİ VE MÜESSE-
SENİZİ TANITMAK İSTİYOR-
SANIZ, İDARE'NİN BEYOĞ-
LU'NDA, METRO HAN'DA 4.
üncü KATTAKİ İLANAT BÜRO-
SU'NA MÜRACAAT EDEREK,

İ. E. T. T.

NİN VAZİYETLERİNDE YER
AYIRTINIZ.